

Nuorempien konstaapeliin kehittyminen valvonta- ja hälytyssektorijaksolla

Jarkko Korhonen & Vili Kovanen

3/2022

TIIVISTELMÄ

Jarkko Korhonen & Vili Kovanen: Nuorempien konstaapelien kehittyminen valvonta- ja hälytyssektorijaksolla

Opinnäytetyön muoto: Tutkimuksellinen opinnäytetyö

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaajat: Esa Vuorinen & Ilkka Lukkari

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää nuorempien konstaapelien kehittymistä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana Jyväskylän poliisiasemalla. Tutkimme vastaako Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman vaatimukset haastateltavien opiskelijoiden mielestä työelämän vaatimuksia harjoittelun alussa sekä sitä, miten he kokivat kehittyneensä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena teemahaastattelun muodossa, haastatteleamalla Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelussa olleita kurssin 20194 opiskelijoita. Haastatteluihin osallistui neljä (4) opiskelijaa.

Tutkimuksessa selvisi, että haastateltavat opiskelijat kokivat, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa riittävät valmiudet aloittaa valvonta- ja hälytyssektorijakso harjoittelun alussa. Haastateltavat kokivat kuitenkin puutteita tietojärjestelmien opetuksessa ja toivoivat lisää ohjattua opetusta tietojärjestelmien käyttämiseen. Myös jokainen haastateltavista koki kehittyneensä nousujohtoisesti valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana ja ohjaajan rooli koettiin tässä tärkeäksi. Kaikki haastateltavat kokivat kehittyneensä ammatillisesti.

Sivumäärä: 35 + 4

Tarkastuskuukausi ja vuosi: Maaliskuu 2022

Avainsanat: oppiminen, nuorempi konstaapeli, harjoittelu, ammatillinen kasvu, työssäoppiminen, ohjaaja.

SISÄLLYS

1 Johdanto	1
2 Tutkimuksen tarkoitus.....	2
3 Tutkimuksen teoreettinen tausta	3
3.1 Oppiminen	6
3.2 Nuorempi konstaapeli ja harjoittelu	11
3.3 Ammatillinen kasvu, työssä oppiminen ja ohjaaja.....	12
4 Tutkimuksen toteuttaminen.....	14
4.1 Tutkimusmenetelmät ja tutkimus aineistot.....	14
4.2 Tutkimuksen toteutus ja aiheen rajaus	16
5 Haastattelut ja tulokset	17
5.1 Teema 1.....	17
5.2 Teema 2.....	19
5.3 Vertailu tutkimuksemme teoreettisen taustaan	24
5.4 Yhteenveto.....	28
5.4.1 Tutkimuksemme tulokset	28
5.4.2 Vertailutulokset	28
6 Tutkimuksen luotettavuus ja haasteet.....	29
7 Tutkimuksen eettisyys	30
8 Tutkijoiden omat kokemukset	30
9 Pohdinta	31
9.1 Kehittämisideat	32
9.2 Jatkotutkimusaiheet	32
LÄHTEET	34
LIITE 1.....	36
LIITE 2.....	37
LIITE 3.....	38
LIITE 4.....	39

1 JOHDANTO

Jokainen meistä poliisiopiskelijoista miettii harjoittelun lähestyessä, olenko minä tarpeeksi valmis harjoitteluun. Toisilla tuo tunne on suurempi ja toisilla pienempi, mutta jokaisella se käy aivan varmasti mielessä. Meidänkin kurssillamme 20194 Poliisiammattikorkeakoulun aloitti hyvin erilaisen taustan omaavia ihmisiä, vanhimmat olivat 1970-luvulla syntyneitä ja nuorin 2000-luvulla syntynyt. Aina ei voi sanoa, että iän tuoma kokemus olisi pelkästään hyvä asia, koska ikä on tuonut tullessaan monenlaisia vakiintuneita tapoja elämään, joista pois pääsy voi olla hankalaa ja koska viimeisistä opintovuosista voi olla jopa 20-vuotta, opiskelu jo itsessään on muuttunut hyvin paljon.

Nuorilla edellisistä opinnoista saattaa olla kulunut paljon lyhyempi aika ja täten esimerkiksi perustietokoneen käyttö on opetettu jo ala-asteella. Se, että kurssimme nuorin opiskelija on saman ikäinen kuin kurssimme vanhimpien opiskelijoiden lapset tuo opiskelijoiden ajatus- ja arvomaailmaan aivan erilaisen näkemyksiä ja käsityksen.

Olitpa sitten nuori tai vanha niin opiskelemaan et ole koskaan liian vanha. Siinä missä vanhemmat opiskelijat pystyvät auttamaan nuorempia on tilanne sama myös toisin päin. Sekä nuori, että vanhempi opiskelija kokee harjoittelun lähestyessä eriasteista itseluottamuksen puutetta: ”osaanko minä, hallitsenkö minä, tulenko juttuun kokeneiden poliisien kanssa?” Meidän opiskelijoiden ei tulisi opintojen aikana verrata itseämme toisiin opiskelijoihin ja peilata sitä kautta osaamistamme, koska jokaisessa meissä on jotain hyvää ja jotain parannettavaa.

Tämän opinnäytetyön aiheena on perehtyä siihen, miten poliisiopiskelijat ovat kehittyneet valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana. Olemme itse olleet harjoittelussa Sisä-Suomen poliisilaitoksella, Jyväskylän poliisiasemalla ja tämän johdosta rajaamme opinnäytetyömme tutkimuksen koskemaan Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelussa oleviin kurssin 20194 opiskelijoihin.

Silloin, kun itse aloitimme valvonta- ja hälytyssektorijakson meillä, oli epävarmuus siitä, mitä meiltä odotetaan tietotaidollisesti. Valitsimme kyseisen aiheen sen takia, koska halusimme tuoda tuleville opiskelijoille näkökulmaa siihen, mitä tietoja ja taitoja heidän kannattaisi opiskelun aikana itsenäisesti opiskella ja harjoitella enemmän. Tutkijat kokivat jälkikäteen, että viimeisen kuukauden aikana ennen harjoittelun alkamista heillä olisi ollut aikaa omien tietotaitojen kehittämiseksi itsenäisesti ja omien heikkouksien parantamiselle.

Opinnäytetyömme on hyvin ajankohtainen, koska poliisiopiskelijoita saapuu Jyväskylän poliisiasemalle neljä kertaa vuodessa. Tällä hetkellä kaikki Jyväskylän poliisiasemalle harjoitteluun saapuvat opiskelijat aloittavat valvonta- ja hälytyssektorilta. Tämä vahvistaa näkemystämme siitä, että

viimeisenä kuukautena ennen harjoitteluun lähtemistä olisi hyvä harjoitella opinnäytetyömme tutkimustuloksen esiintuomia asioita.

Mielestämme opinnäytetyömme on merkityksellinen Jyväskylän poliisiasemalle saapuville poliisiopiskelijoille, koska kyseisen tutkimuksen perusteella opiskelijat voivat valmistautua paremmin tulevaan valvonta- ja hälytyssektorijaksoon sekä vahvistaa omaa osaamistaan ennen harjoittelun alkua.

Mielestämme opinnäytetyömme palvelee myös valvonta- ja hälytyssektorin kenttäryhmiä sekä etenkin harjoittelijoiden ohjaajia, jos opiskelija on tutustunut ja harjoitellut tutkimuksessamme selvinneitä asioita kuten erilaisia tietoja ja taitoja. Tämä palvelisi harjoittelijoiden ohjaajia sekä koko kenttäryhmää siten, että harjoittelijat olisivat valmiimpia harjoittelun alkaessa.

Tämän opinnäytetyön tekeminen on tuonut tutkijoille hyötyä, koska olemme reflektoineet omia kokemuksiamme valvonta- ja hälytyssektorilta sekä pystyneet kehittämään siten omaa ammattitaitoa. Tutkijat näkevät, että parhaillaan opinnäytetyö voisi tuoda hyötyä hallinnolle, jos tutkimustulokset osoittavat, että tietyissä asioissa on ollut suurella määrällä opiskelijoilla puutteita, jolloin voitaisiin kiinnittää huomiota Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan ja siihen, onko siinä havaittavissa puutteita tiettyjä yksittäisiä asioita koskien.

Idean opinnäytetyöhömmme saimme ennen harjoitteluun lähtöä. Keskustelimme aiheesta ja olimme sitä mieltä, että tällaisen tutkimuksen voisi toteuttaa kahdestaan. Tässä vaiheessa olimme suunnitelleet, että tulisimme toteuttamaan tutkimuksemme teemahaastatteluna. Tiesimme, että tutkimuksen toteuttaminen teemahaastatteluna litterointeineen tulisi olemaan työläs projekti ja täten työtä tulisi olemaan kahdelle tutkijalle. Tutkimuksen toteuttamista helpotti se, että meillä oli jo varhaisessa vaiheessa tiedossa keitä tulisimme haastattelemaan. Harjoittelun valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana emme kirjoittaneet opinnäytetyötämme ollenkaan, mutta meidän siirryttyämme rikostorjuntajaksole olimme samassa tutkintaryhmässä. Meidän työvuoromme olivat myös identtiset, joka helpotti sitä, että opinnäytetyötämme kirjoittaessa olimme molemmat fyysisesti samassa paikassa. Tehdesämme opinnäytetyömme parityönä, tarkoituksenamme oli kirjoittaa aina kahdestaan, joka myös edesauttoi tutkijoiden omaa reflektointia opinnäytetyömme aiheesta. Haastattelut suoritimme ollessamme vielä harjoittelussa ja tarkoituksenamme oli harjoittelun jälkeen alkaa kirjoittamaan opinnäytetyötämme enemmän. Opinnäytetyötämme kirjoittaessa olimme lähestulkoon aina fyysisesti samassa paikassa, jolloin opinnäytetyön työkuorma jakautui tasapuolisesti.

2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelussa valvonta- ja hälytyssektorilla olleiden nuorempien konstaapelien kehittymistä kyseisen jakson aikana ja mitä he

olisivat halunneet tietää tai osata paremmin ennen kyseistä jaksoa. Lisäksi tutkimme, onko Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmassa laaditut vaatimukset olleet heidän näkemyksensä mukaan riittävät harjoittelun aloittamiselle. Selvitimme myös nuorempien konstaapelien ammatillista kasvua valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana.

Tavoitteemme on, että tulevaisuudessa Jyväskylän poliisiasemalle harjoitteluun tulevat poliisiopiskelijat voisivat halutessaan tutkimuksemme tulosten perusteella harjoitella esiin tulleita asioita. Täten he olisivat mahdollisesti valmiimpia harjoittelun alkaessa, mikä helpottaisi heidän omaa alkujännitystään ja mahdollistaisi työn tuomien uusien asioiden nopeamman omaksumisen.

Keskeisimmät tutkimuskysymyksemme ovat:

1. Vastaako Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman vaatimukset haastateltavien opiskelijoiden mielestä työelämän vaatimuksia harjoittelun alussa?
2. Miten opiskelijat kokivat kehittyneensä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana?

Lisäksi opiskelijoilla on mahdollisuus vapaaseen sanaan aiheeseen liittyen.

Vastaavaa tutkimusta ei ole tehty, mutta muun muassa Jyväskylän poliisiasemalla on tehty tutkimus harjoittelijoiden ohjaajien kokemuksista ja työssä jaksamisesta valvonta- ja hälytyssektorilla, joka käsittelee osion, minkälaisilla valmiuksilla ohjaajat kokevat opiskelijan tulevan harjoitteluun. Opinnäytetyössämme halusimme selvittää poliisiopiskelijoiden näkemyksen omasta osaamisestaan ennen valvonta- ja hälytyssektorijakson alkua ja sen, miten he kokivat kehittyneensä kyseisen jakson aikana.

3 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA

Tutkimuksessamme perehdyimme kahteen poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetyöhön sekä raporttiin nimeltä Poliisiammattikorkeakoulun vaikuttavuusarvio 2021 ja vertailemme omia tutkimustuloksia näiden kolmen tutkimuksen tuloksiin.

Valitsemistamme opinnäytetöistä ensimmäinen oli Kirsikka Kiiverin vuonna 2020 julkaisema opinnäytetyö, Harjoitteluohjaus valvonta- ja hälytyssektorilla Jyväskylän poliisiasemalla: ohjaajien kokemukset ja työssä jaksaminen. Kyseisessä opinnäytetyössä on tutkittu sitä, minkälaisilla valmiuksilla ohjaajat kokevat opiskelijan tulevan harjoitteluun. Opinnäytetyössä on myös pohdittu sitä, onko koulutuksessa asioita, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota tai panostaa ennen harjoitteluun tuloa. Opinnäytetyössä on myös tutkittu, kuinka kuormittavaksi harjoittelun ohjaajat kokevat ohjaustyön ja minkälaisen perehdytyksen he ovat saaneet ohjaustyöhön. Tämä opinnäytetyö toimii pohjana tutkimuksellemme, koska siinä on käsitelty valvonta- ja hälytyssektorin harjoittelijoiden ohjaajien mielipiteitä siitä,

mitkä ovat harjoittelijoiden suurimmat puutteet, vahvuudet ja kehittämiskohteet aloittaessaan kenttäjakson (Kiiveri 2020.)

Kiiverin tutkimuksessa ilmeni, että harjoittelijoiden ohjaajat kokivat ohjaustyön kuormittavaksi puutteellisten resurssien ja vähäisten ohjaajien määrän vuoksi. Harjoittelupartio lasketaan resurssiin, jolloin harjoittelupartio hoitaa kaikkia tehtäviä mitä heille annetaan ja aikaa rauhalliselle oppimiselle ei välttämättä jää. Ohjaajien määrän ollessa vähäinen, yksi ohjaaja joutuu ohjaamaan harjoitteluun saapuvia opiskelijoita useita henkilöitä vuodessa. Varsinkin harjoittelun alku koettiin raskaaksi ajaksi, koska silloin ohjaajan tulee miettiä kaikkea kahden henkilön edestä ja samalla ohjata harjoittelijaa. Tutkimuksesta käy myös ilmi, että kaikki ohjaajat eivät ole saaneet minkäänlaista perehdytystä koulutusta ohjaajana toimimiseen. Tutkimuksessa myös ilmeni, että ohjaajana toimiminen voi parantaa omaa ammattitaitoa, koska perusasioita tulee kerrattua lisää ja ohjaaminen itsessään kehittää johtajuutta ja päätöksentekokykyä. (Kiiveri 2020, 28–30.)

Kiiverin tutkimuksessa haastateltavat kertoivat, että harjoitteluun tulevien opiskelijoiden valmiudet koettiin pääsääntöisesti hyviksi. Haastateltavat nostivat esille, että se miten harjoittelu sujuu, on pitkälti kiinni harjoittelijan omasta persoonasta ja asenteista. Osa haastateltavista kuitenkin koki, että harjoittelijoiden taidot koskien Poken (poliisin kenttäjohtojärjestelmä) ja Virven (viranomaisradioverkon) käyttöön liittyen ovat liian heikolla tasolla harjoittelun alkaessa. Asiakaspalvelulähtöisyys, työturvallisuus, itseluottamus, kyky asettua asianomistajan asemaan ja keskustelukulttuurin parantaminen olivat haastateltaville tärkeitä asioita, joita he halusivat välittää harjoittelijoille (Kiiveri, 2020, 30.) Opinnäytetyömme lopussa vertailemme miten harjoittelijoiden mielipiteet eroavat tai kohtaavat Kiiverin opinnäytetyössä haastatteleminen ohjaajien kanssa.

Toinen opinnäytetyö, jonka valitsimme teoria pohjaksemme, oli Benjamin Ahlforsin ja Emil Heinisen vuonna 2020 julkaistu opinnäytetyö, Kokemuksia ammatillista osaamista edistävän harjoittelun sisällöstä ja kestosta. Kyseisessä opinnäytetyössä on tutkittu, kuinka poliisi opiskelijat ovat kokeneet harjoittelun soveltavuuden rakenteeltaan ja kuinka se on valmentanut poliisiopiskelijoita tulevaan työelämään. Ahlfors ja Heininen ovat haastatelleet tutkimuksessaan neljää henkilöä Helsingin poliisilaitokselta ja lisäksi heidän laatimaan kyselylomakkeeseen vastasi 18 juuri harjoittelusta palannutta opiskelijaa. Opinnäytetyössämme perehdyimme Benjamin Ahlforsin ja Emil Heinisen opinnäytetyöhön siltä osin, kuin se käsittelee valvonta- ja hälytyssektoria. (Ahlfors Benjamin, Heininen Emil 2020.)

Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa haastateltavat poliisit kertoivat, että harjoittelijan kehittyminen kenttäjakson aikana on kiinni henkilökohtaisista taitotasosta ja vastaanottokyvystä. Jotkut harjoittelijat ovat tosi hyviä ensimmäisestä vuorosta lähtien, kun taas toisille ei oppi tunnu tarttuvan harjoittelun lopussakaan. Yksi haastateltavista nosti esille, että monet harjoittelijat saavuttavat valvonta- ja hälytyssektorijakson lopussa vasta sellaisen tieto ja taito tason, että työ alkaa sujumaan. Haastatteluissa

nousi myös esille, että harjoittelijoiden teoriatieto on hyvin hallussa ja sen soveltaminen käytäntöön pitää oppia harjoittelussa. Haastateltavat poliisit kertoivat, että harjoittelussa saa tarvittavat tiedot ja taidot, jotta työelämään pystyy sukeltamaan ja siellä asiat kuitenkin opitaan. (Ahlfors ym. 2020, 16–30.)

Ahlforsin ja Heinisen suorittaman lomakekyselyn tuloksena harjoittelijoiden oma kokemus heidän osaamistavoitteistaan täyttyi hyvin koskien valvonta- ja hälytyssektorijaksoa. Harjoittelijoiden antamien arvosanojen perusteella keskiarvoksi tuli 3.9/5, joka lähenee erinomaista arvosanaa (Ahlfors ym. 2020, 39.) Opinnäytetyömme lopussa vertailemme, miten haastattelemiemme harjoittelijoiden mielipiteet ja kokemukset eroavat tai kohtaavat Benjamin Ahlforsin ja Emil Heinisen tutkimuksessa saatuihin tuloksiin.

Matti Vuorensyrjä on koonnut raportin, joka on nimeltään Poliisiammattikorkeakoulun vaikuttavuusarviointi 2021. Kyseisessä raportissa käydään läpi vuosina 2018–2019 työllisyys ja arviot koulutuksen työelämän vastaavuudesta. Opinnäytetyömme lopussa vertailemme, miten haastattelemiemme harjoittelijoiden mielipiteet ja kokemukset eroavat tai kohtaavat Vuorensyrjän raportista.

Vuorensyrjän raportissa selviää, että valmistuneiden poliisien ammatilliset perusvalmiudet olivat hyvät. Valmistuneet poliisit kokivat heidän fyysisen kuntonsa, stressinsietokyvyn, stressin hallinnan ja tiimityötaitojen vastaavan omien arvioidensa mukaan ammatin vaatimuksia. Lisäksi poliisin perustiedot ja taidot opitaan poliisikoulussa kattavasti. Suomen kielen raportointi kielenä, poliisiauton turvallinen kuljettaminen sekä tiedonhakutaidot ja eri tietolähteiden monipuolinen hyödyntäminen omassa työssään oli opittu hyvin. Vaikeuksia oli koettu ruotsin kielessä sekä tilastollisen rikosanalyysin ja analyysitoiminnan perusteiden hallinnassa. (Vuorensyrjä 2021, 4, 5.)

Vuorensyrjän raportissa tulokset tuodaan esille vaakapylväsdiagrammien muodossa asteikolla yksi (1) välttävä ”kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen heikoimpiin” – viisi (5) erinomainen ”kyseinen osa-alue kuului koko poliisikoulutuksen parhaimpiin” ja vaakapylväässä olevat luvut kertovat vastausjakaumien prosenttiosuutta. (Vuorinen 2021, 33.) Lisäksi raportissa on sivulta 67 alkaen poikkeavan laaja osio oppilaiden antamasta avoimesta palautteesta valvonta- ja hälytyssektorin koulutuksesta. Avoimen palautteen kysymyksillä selvitettiin, mitkä olivat niitä poliisikoulutuksen osaamisalueita, joilta opiskelijat kokivat saaneensa parhaat valmiudet poliisin ammattiin ja minkä osaamisalueiden koulutuksesta opiskelijat eivät olleet saaneet riittäviä valmiuksia poliisin ammattiin? Millä osaamisalueilla poliisikoulutuksessa olisi eniten kehittämistä? (Vuorensyrjä 2021, 67).

Raportin tuloksista näkee, että pääsääntöisesti kyselyyn vastanneet valmistuneet opiskelijat ovat kokeneet valvonta- ja hälytyssektorin oppien ollen hyvällä tai kiitettävällä tasolla. Kumpaankin ääripäähän mahtui vastanneita, mutta he olivat edustettuna vähemmistönä. Suurimpana eroavaisuutena

esille tuli liikenneonnettomuustilanteiden hallinta, jossa tyydyttävän arvosanan antoi 24 prosenttia vastanneista (Vuorensyrjä 2021, 63).

Avoimissa palautteissa suurimmaksi epäkohdaksi nousi valvonta- ja hälytys jakson opetus, jossa ongelmana pidettiin muun muassa liian vähäistä opettaja vetoista ohjaamista, käytännön harjoitteiden vähäistä määrää, viestintävälineiden ja tietojärjestelmien vähäistä käyttöä käytännön harjoituksissa ja työtehtävissä tarvittavien välineiden hallitseminen. Lisäksi yksittäisissä palautteissa toivottiin opetukseen enemmän voimankäyttötunteja ja oppeja aggressiivisen henkilön kohtaamista. (Vuorensyrjä 2021 68–72.)

Avoimen palautteen perusteella isoimpana onnistumisena opetuksessa koettiin vastanneiden mielestä olleen voimankäytön opetus. Lisäksi mainintoja sai muun muassa rikosoikeus sekä valvonta- ja hälytystoiminta (Vuorensyrjä 2021 68–72.)

Vaikka kokonaiskuvana opetuksen koettiin valvonta- ja hälytys jaksolla olleen hyvällä tai kiitettävällä tasolla on raportissa luettavissa useamman vastanneen kokeneen sen puutteelliseksi. Lisäksi opetus on koettu vastaajien keskuudessa samoissa asioissa hyväksi tai huonoksi, mikä kuvastaa jokaisen palautteen antajan omaa ajatusmaailmaa ja oppimista kyseissä aihepiirissä. Palaute antaa mielestämme hyvän kuvan ihmisten erilaisesta oppimiskyvystä ja oppimistavoista.

Vuorensyrjän raportissa esille tulleet asiat nykymuotoisessa poliisin ammattikorkeakoulututkinnossa ovat olleet osittain samoja asioita, joita meille tutkimuksen tekijöille on tullut esille keskusteluisamme, suunnitellessamme ja hahmotellessamme opinnäytetyötämme. Nämä keskustelut ovat pohjautuneet omaan kokemaamme.

3.1 Oppiminen

”Oppiminen on sidoksissa ympäristöön, ympäröivään tilanteeseen ja sosiaaliseen kontekstiin sekä kulttuuriin. Opetus on olennainen osa oppimista, mutta paraskaan opetus ei takaa, että oppimista tapahtuu. Se on aina kiinni oppijasta.” (Salminen & Suhonen 2008, 8).

Kurssillamme 20194 opiskelijoiden ikähaarukka on laaja, kuten se tänä päivänä Poliisiammattikorkeakoulussa on. Mielestämme jokainen persoona käsittelee asioita erilaisilla tavoilla ja oppiminen tapahtuu myös erilaisilla oppimismenetelmillä. Oiva Ikonen kirjoittaa teoksessaan Oppimisvalmiudet ja opetus, miten yksilöiden erot oppimiseen vaihtelevat oppimistyylyittäin. Oppimistyylin lähikäsitteisiin kuuluvalla oppimisstrategian käsitteellä tarkoitetaan yksilön tapaa ratkaista tehtävä tai ongelma. (Ikonen 2000, 68). Itse tehtävän tai ongelman ratkaisuun on paneuduttava. Ongelmanratkaisussa joudumme

työstämään, arvioimaan ja seulomaan tietoa. Tällöin joudumme aktivoimaan tiedonkäsittelyprosessimme, ideoimaan uusia näkökohtia ja uusia lähestymistapoja sekä parhaimmillaan annamme ajatuksen niin sanotusti lentää, kuten Juhani Pihlaja tuo asian esille teoksessaan *Ajattele, tutki ja opi*. (Pihlaja 2004, 47,48.) Koska oppijoina olemme joukko persoonia ajatusten lentoon saaminen ja ongelmien ratkaiseminen toimii jokaisella eri tavalla.

Siinä missä toinen opiskelija tarvitsee enemmän suorituskertoja oppimiseen, pääsee toinen opiskelija vähäisemmällä suorituserroilla. Joku toinen oppii asioita paremmin lukemalla, kun taas toiselle lukeminen voi tuottaa harmaita hiuksia ja hänestä saattaa tuntua, että mitään ei meinaa jäädä mieleen. Edellä mainitut asiat ovat tulleet ilmi opiskelun aikana ennen harjoitteluun lähtöä opiskelijoiden reflektoidessaan omaa oppimista.

Kyseisille oppimiseen liittyville ongelmille saattaa olla selityksenä oppimisvaikeudet. Joka neljännellä tai viidennellä meistä on varsinaisia oppimiseen liittyviä pulmia ja ne ovat yksilöllisiä (Kupias, Peltola 2019, 46). Itsensä kehittäminen ja uuden oppiminen voivat olla raskasta. Ihmisen mieli, aivot, tunteet, omat ajatukset ja ympäristö vaikuttavat kaikki oppimiseemme. Jokaisen meistä ollessa erilainen oppija myös mahdollisten oppimishäiriöiden- tai vaikeuksien suhteen voi samakin häiriö ilmetä eri ihmisellä eri tavalla. Motivaation ollessa tärkeä osa oppimista on muistettava, että oppimisvaikeudet eivät kerro sen puutteesta, työnteon tehokkuudesta tai älykkyydestä. (Kupias 2019, 46.)

Tavat, joilla opimme asioita, voidaan jakaa erään määritelmän mukaan seuraavanlaisiin oppimistyyliihin: auditiivinen oppimistyyli, jossa opitaan parhaiten kuuloaistin perusteella, visuaalinen oppimistyyli, jossa oppiminen tapahtuu parhaiten näköaistin perusteella ja kinesteettinen oppimistyyli, jossa oppiminen tapahtuu tuntoaistin perusteella. (Oppimistyyli – Peda.net.) Ikosen mukaan Kinesteettiset oppijat oppivat tekemällä ja kokeilemalla. Kehon tuntoaistejaan oppimiseen käyttäviä Ikosen kutsuu taktiiliseksi oppijoiksi. Ikosen mukaan paras oppimistulos kinesteettisille oppijoille on, kun taktiiliset ja kinesteettiset kokemukset yhdistetään (Ikosen 2000, 70). On olemassa myös muita määritelmiä oppimistyyliille, mutta mielestämme nämä kolme oppimistyyliä kuvaavat, miten poliisiksi opiskeleva henkilö oppii uutta ja vahvistaa jo opittua.

Reflektointi on tärkeä osa, kun hautaan oppia uutta ja kehittyä. Pihlaja kirjoittaa teoksessaan *Ajattele, tutki ja opi*, miten reflektointi on hyödyllinen, jopa välttämätön osa oppimista, työntekemistä ja ajattelua (Pihlaja 2004, 62). Reflektoidessa omaa tai toisen tekemistä voimme käsitellä asioita hyvinkin kriittisesti. Vaikka itsekriittisyys kuuluu osana oppimiseen ei liiallinen itsensä ruoskiminen ole oppimisen kannalta hyvä asia. Pihlaja kirjoittaa, kuinka kriittisyydellä ja kriittisellä ajattelulla on väistämättä kaksipuolta, joista toinen on myönteinen ja toinen kielteinen. Hänen mukaansa kriittisyyteen oikein suhtautumalla voi kielteinen arvostelu ja moittiminen olla rakentavaa, uusia vaihtoehtoja, ratkaisuja ja ideoita etsivää. (Pihlaja 2004, 50.) Asioiden myönteiseksi kääntäminen ei ole välttämättä helppoa,

mutta itseämme tutkimalla ja positiivisia asioita etsimällä kokemistamme negatiivisista asioita kehittämme itseämme ja samalla opimme uusien asioiden lisäksi myös itsestämme. Kyseistä itsereflektointia voisi kutsua virheistä oppimiseksi. Kun opimme itsestämme uusia asioita ja sisäistämme ne, saamme jälleen mahdollisuuden oppia lisää, koska aikaisemmin oppimisvaiheessa ollut asia ei enää kuormita ajatteluamme samalla tavalla vaan siitä on alkanut muodostua automaatio.

Reflektiivinen havainnointi on yksi kokemuksellisen syklin neljästä vaiheesta. Muita ovat konkreettinen kokemus, abstrakti käsitteellistäminen ja aktiivinen toiminta (Poikela 2005, viitattu teoksessa Eteläpelto, Collin ja Saarinen 2007, 181). Oppimissyklin mukana syntyy uusi kokemus, jonka pohjalta oppiminen jatkuu edelleen. Aikaisemman tai hankitun kokemuksen havainnointia ja pohdintaa kutsutaan reflektoinniksi. Oppija voi tehdä tätä yksin vertaisensa tai ohjaajansa kanssa. (Eteläpelto 2007, 180.)

Itseflektointi kuuluu isona osana poliisin ammattiin opiskelevillekin. Poliisin tulee reflektoida asioita omasta, partiokaverinsa, muiden kollegoiden sekä poliisiorganisaation näkökulmista. Poliisin tulee pystyä muuttamaan ajatus- ja toimintatapojaan tarpeen vaatiessa. Tämän opinnäytetyön tekijät pääsivät toden teolla harjoittelemaan itseflektointia osallistuessaan Poliisiammattikorkeakoulun järjestämälle vapaasti valinnaiselle kurssille Olet muutakin kuin poliisi? Kurssin pääpainona on kirjoittajien mielestä ihmisten erilaisuus. Kurssilla kirjoitettiin oppispäiväkirjaa, johon sai purkaa tunteitaan ja sitä kautta reflektoida itseään. Lisäksi kurssilla keskusteltiin paljon ja jaettiin omia näkemyksiä muun muassa maahanmuuttajista, romani taustaisista sekä muista vähemmistöistä. Jenny Rogers kirjoittaa teoksessaan aikuisoppiminen oikean keskustelun olevan tilanne, jossa oppijat ja oppimisen ohjaajat voivat ottaa kantaa avoimesti, tasavertaisesti ja henkilökohtaisesti mihin tahansa asiaan, mille faktaperustan lisäksi tarvitaan tulkinnan antamaa lisäarvoa (Rogers 2004, 181, 182). Kurssin isona antina oppimisemme kannalta koimme, että emme ole yksinään ajatustensa kanssa, mutta myös sen, että oppimiseen kuuluu myös hyväksyä toisen henkilön mielipide, vaikka se eroaisi omastasi hyvinkin paljon. Asioista keskustelemalla saamme tuotua mielipiteemme ja kantamme esille.

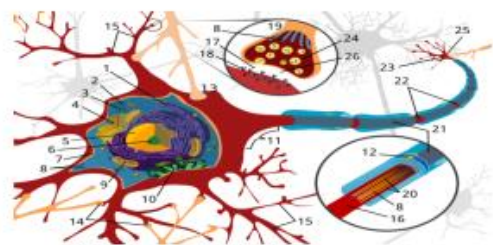
Yksi poliisin tärkeimmistä työkaluista on hänen suunsa. Jokaisella meistä on omanlainen persoonallinen ulosantimme. Meistä jokainen omaa keskustelutaidon ja kehittyä siinä virkauran myötä edellyttäen, että haluamme kehittää sitä ja olemme tarpeeksi motivoituneita kehittämään sitä. Muiden seuraaminen ja itse reflektointi ovat oivat työkalut tämänkin asian oppimiseen.

Kyseisten asioiden takia pidämme itseflektointi ja keskustelua tärkeinä oppimiskeinoina ja koemme, että tätä opinnäytetyötä tehdessämme se on kasvattanut meitä ja meidän ammattiosaamistamme, koska olemme saaneet keskustella toisen samaa työtä tekevän ja arvot sekä ajattelutavat omaavan henkilön kanssa, jolta saama vertaistuki on iso ja tärkeä apu uuden oppimiselle.

Oppimisen taustanäkemyksiä

- ▶ Olemme yksilöitä, ainutlaatuisia toimijoita
- ▶ Jokainen myös oppii omalla tavallaan
- ▶ Oppimisessa on mukana koko psykofyysinen kokonaisuus
- ▶ Oppiminen on ennen kaikkea aivojen työtä

• kuva wikipedia 15 10 15

Polamk Psykologia 23.10.2019

2

(Poliisiammattikorkeakoulun Moodle, Oppiminen- ja -opiskelutyyli -opiskelusta Polamkissa, yliopettaja Jaakko Kauppila, Psykologia 2019).

Leena Salmisen ja Riitta Suhosen raportista, Oppiminen ja oppimismenetelmät ja niiden hyödyntäminen ammatillisen kehittymisen tukena -raportti täydennyskoulutuksesta ja sen mahdollisuuksista ilmenee seuraavaa oppimisesta. Sen mukaan oppiminen on:

- tietojen lisääntymistä
- sitä, että muistaa asiat ja pystyy toistamaan ne tarvittaessa
- sitä, että pystyy soveltamaan tietoja
- asioiden ymmärtämistä
- ajattelun muuttumista, sitä, että näkee jonkin asian uudella tavalla

- sitä, että muuttuu myös ihmisenä.

Raportissa kerrotaan, kuinka oppiminen on eritasoista ja eri tavoin tapahtuvaa toimintaa. Oppiminen voi olla toistavaa toimintaa, kehittymistä ja/tai muuttumista. Oppiminen on tiedon ja asioiden jäljittelemistä. Oppiminen on tiedon mieleen painamista ja kyseisen tiedon soveltamista käytäntöön, joka nähdään oppijan aktiivisena ajattelutoimintana. Oppiminen on tiedonhallintaa ja oppija on tietämiseen kykenevä yksilö. Vaikka perinteisesti on ajateltu, että oppiminen on vain tiedon siirtämistä ja vastaanottamista ollaan tästä käsityksestä luopumassa ja oppimisen katsotaan nykykäsitysten mukaan olevan aktiivista vuorovaikutusta ympäristön kanssa, yksilön tavoitteellista ja tietoista toimintaa. Oppimisen tavoitteena on ymmärtämiseen pohjautuva oman näkemyksen muodostaminen ja jatkuva uuden tiedon luominen, ei niinkään laajojen tietomäärien tai teorioiden muistiin varastointi. (Salminen & Suhonen, 2008, 7: Oppiminen ja oppimismenetelmät ja hyödyntäminen ammatillisen kehittymisen tukena.)

Haluamme muistuttaa työmme lukijoita, että ei ole vain yhtä tapaa oppia. Mielestämme jokaisella, joka omistaa motivaation oppia asioita, oppii niitä ennemmin tai myöhemmin itselleen parhaiten sopivilla tavoilla. Motivaation puuttuminen onkin yksi tärkeimmistä syistä oppimisen epäonnistumiseen (Rogers 2004, 26). Yksi tärkeimmistä motivaation nostattajista on hyvä ohjaaja. Ilman kannustavaa ja ammattitaitoista ohjaajaa on hyvänkin oppilaan vaikea oppia uutta. Mielestämme hyvä ohjaaja toimii suunnan näyttäjänä oppilaalle ja meidän tapauksessamme harjoittelussa oleville aloitteleville poliiseille. Hän opettaa työhön liittyvät asiat, ammatin vaatiman etiikan ja tarvittaessa neuvoin, kehotuksin ja käskyin saa poliisiopiskelijan motivaation kasvamaan ja janoamaan uutta tietoa ammatinsaloista. Hyvä ohjaaja ymmärtää myös, milloin hän voi antaa lisää oppia ja tätä kautta vastuuta, mutta ei tuota sitä ja vaadi, että oppilaan tulisi oppia kaikki heti.

Poliisin ammattiin opiskelevan tulee ymmärtää, että samalla, kun ohjaaja opettaa häntä ollaan virkatehtävillä, joissa toimitaan virkavastuulla ja ohjaajan rooli ei aina ole helppo, kun hän joutuu käsittelemään monta asiaa yhtä aikaa. Siksi oppiminen onkin yhteispeliä, jossa kummankin niin ohjaajan, kuin oppilaankin tulee ottaa vastuuta ja tarpeen tullen tehdä itse reflektointia.

Riitta Salmisen ja Leena Vuorensyrjän raportissa tuodaan esille, miten sosiaalisella vuorovaikutuksella on tärkeä merkitys oppimiseen. Vuorovaikutuksen lisäksi oppijan tulisi olla aktiivinen ja opetuksen tulisi olla ohjaavaa. Opettaja voi etsiä tietoa ja ohjata oppilaan tiedonlähteille sekä luoda oppimistilanne. Keskeistä opetuksessa kuitenkin on se, mitä oppija tekee ja miten hän toimii. (Tynjälä 1999, Rauste -von Wright 2003, viitattu raportissa Salminen, Suhonen 2008, 8, 9.)

3.2 Nuorempi konstaapeli ja harjoittelu

Noin puolentoista vuoden opiskelujen jälkeen poliisiopiskelijat aloittavat 10 kuukauden mittaisen harjoittelujakson poliisiasemilla eri puolella Suomea. Harjoittelun aikana opiskelijat on nimitettyä nuoremman konstaapelin määräaikaiseen virkaan, jolloin he toimivat virkavastuulla. Tämä vastuu tuo velvoitteita, jotka on kirjattu Poliisilakiin 1 lukuun. (Poliisilaki 2011/872). Määräaikaiseen nuoremman konstaapelin virkasuhteeseen nimitettävän opiskelijan on täytettävä poliisimieheksi koulutettaville asetetut lisävaatimukset (laki poliisiammattikorkeakoulusta 24§). Näitä ovat suomen kansalaisuus, terveydellinen soveltuvuus, nuhteettomuus sekä B-luokan ajo-oikeusvaatimus. Määräaikaiseen nuoremman konstaapelin virkasuhteeseen nimitettävältä opiskelijalta edellytetään vähintään Poliisihallituksen määräyksen (2020/2013/4693, fyysisen kunnon testaus poliisihallinnossa) mukaista fyysisen työkyvön tasoa. (Poliisi AMK, Opetussuunnitelma 2020–2022, 51.)

Harjoittelu tapahtuu Poliisiammattikorkeakoulun määrittelemällä poliisiasemalla. Poliisihallitus vahvistaa vuosittain poliisilaitoskohtaiset harjoittelupaikat. Opiskelijat saavat esittää toiveita harjoittelupaikasta. Kaikkien toiveita ei pystytä toteuttamaan ja ensisijaisesti perheelliset pääsevät valitsemaan harjoittelupaikkansa ensin, mutta lopulliset päätökset jokaisen harjoittelupaikasta tekee Poliisiammattikorkeakoulu. (Poliisiammattikorkeakoulun internetsivut, koulutus ja opiskelu, usein kysytyt kysymykset.) Poliisiopiskelijat saavat harjoittelun aikana nuoremman konstaapelin viran mukaista palkkaa. Peruspalkka nuoremmalla konstaapelilla on noin 2000 euroa kuukaudessa (Poliisiammattikorkeakoulun internetsivut, opiskelijan edut.) Lisäksi peruspalkan päälle nuorempi konstaapeli saa vuorotyölisiiä ja mahdollisia matkakorvauksia.

Harjoittelu koostuu kokonaisuutena 55 opintopisteestä. Opiskelija työskentelee ohjattuna operatiiviseen poliisitoimintaan liittyvissä valvonta- ja hälytystoiminnan, liikenteenvalvonnan ja rikostorjunnan miehistötason tehtävissä. Lisäksi opiskelija tutustuu poliisin asiakaspalvelun, teknisen rikostutkinnan ja lupavalvonnan tehtäviin. Opintopakso on keskeinen osa opiskelijan ammatillista kehittymistä poliisin miehistötason perustehtäviin. Harjoittelun aikana opiskelija saa käsityksen poliisin perustehtävistä ja niiden vaatimuksista (Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma 2020–2022.)

Tutkimuksessamme käsiteltävän valvonta- ja hälytysesektorin osuus harjoittelusta on 27 opintopistettä. Ajallinen kesto on 21 viikkoa. Jakso voidaan jakaa useampaan osaan. Jakson aikana opiskelija tekee tavanomaisia poliisin valvonta- ja hälytystehtäviä sekä muita poliisille kuuluvia tehtäviä kokeneen poliisimiehen työparina ja ohjauksessa. Jaksoon sisältyy kolmen viikon pituinen liikenteenvalvontaosio (Poliisiammattikorkeakoulu, Opas opiskelijoille, ohjaajille ja yhdyshenkilölle, 5.) Jyväskylän poliisiasemalla jakso suoritettiin harjoittelun ensimmäisenä osana ja yhtäjaksoisesti.

3.3 Ammatillinen kasvu, työssä oppiminen ja ohjaaja

Ammatillinen kasvu

Oppimisprosessin vaiheistumista selkiytetään ammatillisen kasvun etenemistä kuvaavilla opintovuositeemoilla. Opiskelu poliisi (AMK) -tutkinnossa on porrastettu kolmeen vuositeemaan siten, että se mahdollistaa asiantuntijuuden asteittaisen syvenemisen.

Poliisi (AMK) -opiskelijan ammatillinen kasvu	
Poliisialaan perehtyjä	1. opintovuotena opiskelija <ul style="list-style-type: none">- perehtyy poliisialaan ja sen ydinosamisalueisiin sekä hahmottaa poliisityön ammatilliset vaatimukset- perehtyy poliisityön tieto-, taito- ja arvoperustaan sekä oppii poliisityön perustiedot ja -taidot- kykenee hyvään suulliseen ja kirjalliseen viestintään suomen kielellä työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa- kykenee itsenäiseen kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen ruotsin ja englannin kielellä
Poliisityön ammattiin oppija	2. opintovuotena opiskelija <ul style="list-style-type: none">- perehtyy keskeisiin käytännön työtehtäviin ja harjaantuu soveltamaan poliisityön tieto-, taito- ja arvoperustaa sekä suorittamaan poliisin tavanomaisimpia perustehtäviä- kykenee suunnittelemaan ja toteuttamaan poliisityötä kokeneemman poliisimiehen ohjauksessa- kykenee suunnittelemaan ja arvioimaan omaa toimintaansa sekä työtään
Poliisityön osaaja	3. opintovuotena opiskelija <ul style="list-style-type: none">- kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa tilanteissa ja suunnittelemaan, toteuttamaan sekä arvioimaan poliisityötä erilaisissa toimintaympäristöissä- kykenee hyödyntämään ja soveltamaan erilaisia teoreettisia lähestymistapoja sekä työmenetelmiä yleisesti hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti ja arvioimaan niitä- hankkii valmiuksia työelämän kehittäjäksi ja uudistajaksi- hallitsee poliisityön aloittelevana ammattilaisena

Kuvio: Opiskelijan ammatillinen kasvu

(Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma 2020–2022.)

Kyseisestä Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman kaaviosta nähdään, miten ammatillinen kasvu jakautuu kolmelle opintovuodelle. Tämän lisäksi osa ammatillista kasvua tapahtuu harjoittelussa ja sitä edesauttaa harjoittelijan ohjaaja.

Harjoittelun alkaessa jokaiselle nuoremmalle konstaapelille on määrätty oma ohjaaja. Ohjaaja on virkaa tekevä, yleensä vanhempi konstaapeli. Jyväskylän poliisiasemalla ohjaajilla on erilaiset taustat iästä, virkavuosista ja mahdollisista erikoistehtävistä johtuen. Voidaankin sanoa, että jokaisen harjoittelun aloittavan opiskelijan ollessa oma persoonansa omineen oppimistaitoineen ja kykyineen on jokaisella ohjaajalla omat vahvuutensa, koska toimivat omina persooninaan.

Työssä oppimisella tarkoitetaan työn äärellä tapahtuvaa oppimista, kuten meidän tapauksessamme ammattikorkeakoulun koulukseen kuuluvaa harjoittelujaksoa. Pääsemme perehtymään poliisintyöhön ja käyttämään teoriassa opittuja asioita. Työssä oppimisen aikana ohjaaja siirtää omaa tietoaan ja taitojaan opiskelijalle. Salmisen ja Suhosen raportissa käy ilmi, että poliisiorganisaatiossakin mainitun niin sanotun hiljaisen tiedon siirtäminen ja käsitteleminen onnistuu työssäoppimisen kautta. Salminen ja Suhonen kuitenkin korostavat, että itse oppiminen ei vielä tapahdu tiedon siirrolla vaan opiskelija tarvitsee kokemuksen läpikäynnin, eli reflektoinnin. (Salminen 2008, 12,13.)

Työssä oppimista voidaan Salmisen ja Suhosen mukaan tarkastella kolmella tasolla, joita ovat yksilötaso, ryhmätaso ja organisaatiotaso (Salminen 2008, 12,13). Poliisiopiskelijoina harjoittelussa saatamme kokea, että opimme asioita yksilötasolla, koska olemmehan opiskelleet teoriassa itsellemme uusia taitoja. Todellisuudessa poliisina toimimme yksilöinä, mutta samalla ryhmässä ja suuremmissakin mittakaavassa, eli osana poliisiorganisaatiota. Ohjaajamme tehtävä ei ole opettaa meitä yksilöinä vaan he opettavat, ohjaavat ja auttavat meitä kasvamaan ryhmän jäseniksi organisaation palvelukseen. Salminen ja Suhonen kiteyttävät asian siten, että työssä oppimisen keskiössä on yksilön oppiminen ja oppiminen on tehokkainta silloin, kun se tapahtuu kokemisen ja kokeilemisen seurauksena. Heidän mukaansa ryhmän tasolla oppimien pitää sisällään tasavertaisen työskentelyn ja itse kunkin asiantuntijuuden kunnioittamisen, mikä on olennaista hiljaisentiedon hyödyntämiselle. Työssä oppimisessa hyödynnetään työyhteisöä. (Salminen 2008, 13.) Ohjatessaan opiskelijaa ei oppiminen ole yksipuolista, vaan ohjaaja voi oppia samalla asioita muun muassa itsestään ohjaajana seuratesaan omien ohjaustapojensa toteutumista. Opiskelijalla on monia mahdollisuuksia oppia niin sanottua hiljaista tietoa. Harjoittelun aikana tietoa saadaan keskustelemalla, mutta myös yhdessä tekeminen ja toisten seuraaminen (Kukko 2005 viitattu Salminen 2008, 13.) ovat tapoja hiljaisen tiedon oppimiseen.

Harjoittelussa ohjaajan ja opiskelijan välinen vuorovaikutussuhde on tärkeässä asemassa oppimisen kannalta. Ilman toimivaa vuorovaikutussuhdetta ei kumpikaan jaksaisi pitkiä työvuoroja. Onnistuessaan ohjaajan ja opiskelijan välille syntynyt suhde on luottamuksellinen, molemmin puolin avoin ja sitoutunut. Salminen ja Suhonen raportissa mentorointisuhdetta kuvataan samoilla sanoilla. Mentorointi terminä tarkoittaa sitä, kun kuvataan moniulotteista oppimis- ja kehitysprosessia. Tämä tarkoittaa ohjausta ja tukea, jota osaava, kokenut henkilö antaa toiselle henkilölle. Hyvän mentorin piirteisiin kuuluu muun muassa olla kriittinen ystävä, kyseenalaistaja, roolimalli, opas ja sparraaja (Förbom 2003, Juusela 2006, Leskelä 2005 viitattu Salminen 2008, 14, 15).

Anneli Eteläpellon ja Jussi Onnismaan teoksessa Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu, nostetaan esille ohjaajan tai mentorin laaja vaikutus opiskelijan ammatillisen kasvun tukena. Ohjaamisella ja mentoroinnilla vaikutetaan opiskelijan oppimiseen lyhyellä tähtämällä siten, että työsuoritukset para-

nevat ja uraa sekä elämää koskevat asenteet kehittyvät. Pitkällä tähtäimellä opiskelija oppii mukautumaan ja kehittymään kohti työn tuomia vaatimuksia ja tavoitteita tulevaisuudesta sekä kehittämään ja laajentamaan omaa identiteettiään (Anneli Eteläpelto ja Jussi Onnismaa, 2006, s.184–186.)

Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetöissä on aiemminkin käsitelty ammatillista kasvua. Sonja Pokka ja Jerry Rajala kirjoittivat opinnäytetyössään, että harjoittelija saa myös kirjallisen palautteen ohjaajaltaan luettavaksi, joka vaikuttaa esimerkiksi oppimiseen, virheiden tunnistamiseen ja motivaation lisäämiseen (Ruuhontie 2005, 62–63, viitattu teoksessa, Pokka ja Rajala 2021, 9).

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkimusmenetelmät ja tutkimus aineistot

”Kun tutkitaan ihmisiä, miksi ei käytettäisi hyväksi sitä etua, että tutkittavat itse voivat kertoa itseään koskevia asioita” (Robson 1995, 227, viitattu teoksessa Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 155.)

Toteutimme tutkimuksemme kvalitatiivisena tutkimuksena ja tutkimus toteutettiin haastattelemalla kurssikavereitamme, jotka olivat Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelussa tutkijoiden kanssa samaan aikaan. Tutkimuksessamme tuomme esille haastatteluiden tuloksia valvonta- ja hälytyssektorijaksolta ja haastattelu toteutettiin teemahaastatteluna.

Kvalitatiivisen tutkimuksen tekeminen alkaa suunnittelu- ja aiheenvalintavaiheesta. Opinnäytetyön aihepiiriin rajautuessa tutkijan tulisi määrittää itselleen keskeisimmät ongelmakohdat valitsemaalleen aiheelle. Keskeisien ongelma-kohtien laadinnan jälkeen tutkijan tulee kerätä itselleen teoriaperustaa, joka tukee tutkijan valitsemaa aihetta sekä hänen esittämiään ongelma-kohtia. Tutkijan keräämä tietoperusta tulee pohjautua esimerkiksi aikaisempiin opinnäytetöihin, kuitenkin sellaiseen aineistoon, jota voidaan pitää luotettavana lähteenä. Opinnäytetyön alkuvaiheessa tutkijan on oltavana tarkkana mihin suuntaan hänen laatimansa tutkimus alkaa koostua. Tutkijan tulee myös alkuvaiheessa pohtia työnsä eettisyyttä ja miksi kvalitatiivinen tutkimus tukee hänen valitsemaansa aihetta. Tutkijan olisi myös tärkeää miettiä, mitä heikkoja puolia kvalitatiivisella tutkimuksella voi olla tutkijan valitsemaa aihetta koskien. Edellä mainitut pohdinnat tutkijan tulisi lisätä myös valmiiseen työhönsä. Tämän avulla tutkija pystyy itse refleктоimaan oman tutkimuksensa luotettavuutta ja kattavuutta. Laadullista tutkimusta tehdessä olisi tutkijan hyvä muistaa se, että ennen varsinaista tutkimusta tutkijan olisi todella tärkeää perehtyä teoriaan ja tietoperustaan etukäteen. Myös itse kirjoittaminen tulisi aloittaa ennen tutkimuksen suorittamista. (KvaliMOTV 2021.)

Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran teoksessa Tutki ja kirjoita kvalitatiivisen tutkimuksen tyypillisiksi piirteiksi mainitaan se, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, ja aineisto

kootaan luonnollisissa, todellisissa tilanteissa, kohdejoukko tulee valita tarkoituksenmukaisesti, ei satunnaisotoksen menetelmää käyttäen ja tapauksia tulee, käsitellä ainutlaatuisina ja tulkitaan aineistoa sen mukaisesti. (Hirsjärvi ym. 2004, Tutki ja kirjoita, 155.)

Edellä mainitut asiat tukevat ajatustamme suorittaa opinnäytetyö kvalitatiivisena tutkimuksena. Haastattelemalla asian ytimessä olevia opiskelijoita pystymme saamaan kokonaisvaltaista tietoa todellisissa tilanteissa olleilta henkilöiltä ja juuri tämä vahvistaa, että kohdejoukko on tarkoituksen mukainen. Koska haastattelemme henkilöitä, joilla on oma persoonansa, käsittelemme tapauksia ainutlaatuisina. Kvalitatiivinen tutkimus tuo myös haasteita ja se ei ole suosioistaan huolimatta välttämättä kovin helppoa ja suoraviivaisen vaivatonta tutkimista, kuten Juhani Pihlaja kirjoittaa teoksessaan *Ajattele, tutki ja opi*. Pihlaja mainitsee kvalitatiivisen tutkimuksen tuovan tekijälleen melko kovia vaatimuksia, mutta samalla tekijä voi kohdata myös mielenkiintoisia haasteita. (Pihlaja 2004, 84.)

Teemahaastattelu on yksi kvalitatiivinen tutkimusmuoto. Tutkimushaastattelu voidaan toteuttaa lomakehaastatteluna, strukturoimattomana haastatteluna tai teemahaastatteluna. Lomakehaastattelu on nimensä mukaisesti haastattelu, joka toimitetaan lomakkeen pohjalta olettaen, että kysymyksillä on sama merkitys kaikille. Strukturoimaton haastattelu sisältää mm. avoimen, - kliinisen, - syvän ja asia-kakeskeisen haastattelun. Teemahaastattelu, jota kutsutaan puolistrukturoiduksi haastatteluksi, on kohdennettu haastattelu muoto, jossa tiedetään haastateltavien kokeneen tietty tilanne. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 44, 45, 47.)

Teemahaastattelussa haastattelu kohdennetaan tiettyihin aihepiiriin teemoihin. Haastattelun hyvänä puolena on, että haastattelija pääsee kontaktiin haastateltavan kanssa ja täten parhaassa tapauksessa pääsee näkemään haastateltavan aitona persoonana. Hirsjärvi ja Hurme mainitsevat kirjassaan (2000, 37) havainnoinnin olevan kaikkien tieteenhaarojen yhteinen ja välttämätön perusmenetelmä. Haastattelijalla saattaa olla ennakkokäsitys haastateltavasta, joka saattaa muuttua totaalaisesti haastattelun aikana. Haastattelu saatetaan toimittaa haastateltavan kotona ja täten haastattelutilanteesta saattaa tulla hyvinkin avoin, koska haastateltava on tällöin omalla turvallisella alueellaan.

Kuten asioilla on yleensä kaksi puolta voi haastattelututkimuksessakin olla omat hankaluutensa. Teoksessa Tutki ja kirjoita mainitaan haastateltavien vaikenevan mielellään sairauksista ja vajaavaisuudesta, normienvastaisesta käyttäytymisestä ja taloudellisesta tilanteesta. (Foddy 1995, 118, viitattu teoksessa Hirsjärvi ym 2004, 196).

Vaikka Hirsjärven ja Hurmeen teoksessa mainitaan haastateltavan saattavan kertoa asioita avoimesti omassa kodissaan, valitsimme haastattelupaikaksi Jyväskylän poliisiaseman käytännön syistä. Koimme, että poliisiasema on meille kaikille harjoittelun aikana tullut tutuksi ja täten olimme puolueettomalla maaperällä, missä tunsimme kaikki olevamme, kuin kotonamme.

Teemahaastattelua käytettäessä tutkimusmuotona koostuu tutkimuksen teon vaiheet neljästä (4) kohdasta. Ensimmäiseksi meillä on alustava ongelma, tämän jälkeen perehdymme aiheeseen ja täsmennämme ongelman sekä tutustumme kirjallisuuteen, kolmanneksi rupeamme keräämään aineistoa ja analysoimme sen, eli haastattelemme ja havainnoimme ja lopuksi on johtopäätösten ja raportoinnin aika, johon kuuluu tulosten tulkinta, raportin muokkaus ja viimeistely. (Hirsijärvi & Hurme, 2000, 14.)

4.2 Tutkimuksen toteutus ja aiheen rajaus

Toteutimme tutkimuksemme teemahaastatteluna Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelun suorittaneille Poliisiammattikorkeakoulun AMK-kurssin 20194 oleville opiskelijoille. Teemahaastatteluun osallistui neljä (4) henkilöä. Rekrytoimme heidät suullisesti keskustelemalla opinnäytetyöstämme, jolloin haastateltavat suostuivat osallistumaan tutkimukseemme. Mielestämme teemahaastattelu on haastateltavien vähäiseen määrään nähden oikea tutkimusmenetelmä, jolloin saimme haastateltavilta kattavimmat vastaukset koskien tutkimuksemme keskeisiä teemoja.

Haastateltaville laadittiin kyselyrunko, jonka päänrunkona käytimme esittämäämme kahta pääteemaa, joiden alle laadimme tarkentavia kysymyksiä. Esitimme kyselyrunkomme haastateltaville kuukausi ennen haastattelua, täten he pystyivät halutessaan perehtymään kysymyksiin etukäteen. Lähetimme kyselyrunгон mukana saatekirjeen ja tarvittavat liitteet haastattelua varten (liitteet 1–4). Tällä tavoin varmistuttiin siitä, että haastateltavilla oli tarpeeksi aikaa ja haastatteluun liittyvää tietoa, jotta he pystyivät valmistautumaan haastattelutilaisuuteen.

Haastattelut toteutettiin ennalta sovitussa paikassa Jyväskylän poliisiasemalla kuulusteluihin tarkoitettussa huoneessa, jossa oli paikalla aina haastateltava ja molemmat haastattelijat. Jyväskylän poliisiasemalla haastattelut voitiin suorittaa sellaisessa paikassa, missä ei ole ulkopuolisia häiriötekijöitä ja haastattelut saatiin suorittaa rauhassa. Jokaisessa haastattelussa kului aikaa maksimissaan noin puolituntia. Haastatteluissa ilmapiiri saatiin luotua rennoksi ja vapautuneeksi. Tämä tuli esille haastatteluiden aikana siten, että haastateltavat kertoivat vastauksensa avoimesti ja jopa innostuneesti.

Haastateltavilta kysyttiin lupa haastattelun nauhoittamista varten ja kaikki haastattelut nauhoitettiin. Nauhoitukset litteroitiin ja tallennettiin muistitikulle haastattelujen jälkeen. Puhtaaksi kirjoittamisen jälkeen vastaukset koottiin teemoittain ja tarkemmin kysymyksittäin ”leikkaa liimaa menetelmällä” ja erilisiä värikoodeja käyttämällä. Tällä tavalla saimme kasattua kunkin teeman vastaukset kyseisen teeman ja kysymysten alle, josta vastauksia oli helppo vertailla keskenään. Haastattelun aikana ilmenneet haastateltavien teemoista poikkeavat mielipiteet tultiin osittain käyttämään haastattelurungon loppussa olevaan vapaa sana kohtaan. Osa teemojen ulkopuolisista asioista ainoastaan litteroitiin eikä niitä tuotu esille tutkimuksessa. Tutkimuksessa mukana olleille haastateltaville annettiin mahdollisuus lukea tutkimustulokset ennen tutkimuksen julkaisua.

Haastatteluun osallistuneiden henkilöiden vastausten perusteella pystyimme laatimaan koonnin siitä vastaako Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma työelämän vaatimuksia harjoittelijoiden silmin. Koonnin perusteella pystyimme tuomaan esille asioita, missä haastateltavien harjoittelijan tietotaso vastaa työelämän tavoitteita ja myös sen, missä olisi parannettavan varaa.

Opinnäytetyömme rajaamiseksi haastattelimme ainoastaan Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelussa olleita nuorempia konstaapeleja. Lisäksi rajasimme tutkimuksen koskemaan ainoastaan valvonta- ja hälytyssektorijaksoa. Tutkimukseemme osallistui yhteensä neljä (4) nuorempaa konstaapelia kurssilta 20194. Heistä jokainen on suorittanut valvonta- ja hälytyssektorinjakson Jyväskylän poliisiasemalla huhti-heinäkuun 2021 aikana, jokainen heistä oli sijoitettuna eri kenttäryhmään. Mielestämme tutkimukseemme saimme laajan näkemyksen, koska jokainen kenttäryhmä toimii hieman omalla tavallaan. Haastateltavat ovat kaikki eri ikäisiä, jonka takia he edustavat tasaisesti koko kurssimme ikähaarukkaa.

5 HAASTATTELUT JA TULOKSET

Kaikki teemahaastattelusta kertyneet tiedot käsiteltiin luottamuksellisesti, eikä mitään yksilöitävissä olevaa epäsuoraa tietoa luovutettu tutkimusryhmän ulkopuoliseen käyttöön. Teemahaastattelussa ei kysytty mitään henkilöä yksilöiviä tietoja. Haastateltavat arvottiin numeroilla 1–4 ja täten varmistettiin, että haastateltavaa henkilöä ei pystytä yhdistämään vastaukseen. Tieto kustakin henkilöstä ja hänen yhdistävästä numerosta on vain tutkimuksen tekijöillä. Haastateltavat esitetään alias nimellä H1-H4. Haastattelutilanteissa avasimme haastateltaville kysymyksiä tarkemmin, jos ilmeni, että he eivät ymmärtäneet kysymystä.

5.1 Teema 1

1. Vastaako Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman vaatimukset haastateltavien opiskelijoiden mielestä työelämän vaatimuksia harjoittelun alussa?

Ensimmäisen teeman vastauksista voidaan todeta, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa haastateltavien mukaan riittävät valmiudet valvonta- ja hälytyssektorijakson aloittamiselle. Vaikka haastateltavat kokivat saaneensa vaadittavat valmiudet valvonta- ja hälytyssektorijakson aloittamiselle, tutkimuksessa nousee esille toive käytännön opetuksen ja ohjattujen tietojärjestelmätuntien lisäämisestä. Haastateltavat olivat käyttäneet jossain määrin hyödyksi toteutussuunnitelmaan merkittyä itsenäistä opiskelua. Haastateltavien linja oli pääsääntöisesti yhtenäinen, suurin ero tuli esille käsiteltäessä itsenäistä opiskelua ja sen muuttamista ohjattuun opetukseen.

Teeman ensimmäisessä kysymyksessä selvitimme haastateltavilta sitä, että tarjoaako Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma riittävät valmiudet aloittaa valvonta- ja hälytyssektorijakso harjoittelun alussa. Tähän kysymykseen haastateltavien vastauksissa oli eroavaisuuksia, mutta pääsääntöisesti kaikki olivat sitä mieltä, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa riittävät valmiudet aloittaa valvonta- ja hälytyssektorijakso harjoittelun alussa. H2 kertoi seuraavaa:

”H2: Mielestäni kyllä, koska pärjäsini työharjoittelussa koulunopeilla riittävän hyvin ja jos koulussa jotakin ei oltu käsitelty niin se sitten opiskeltiin tai opeteltiin sitten kentällä.”

Vaikka haastateltavien vastaukset olivat yhteneväisiä niin eroavaisuuksia tuli yksittäisissä asioissa. H2 ja H3 kokivat, että esimerkiksi voimankäyttökoulutusta on riittävästi mutta he kokivat myös, että tietojärjestelmien käyttöön olisi pitänyt paneutua enemmän ja H3 mielestä opiskeleminen tietojärjestelmä tunneilla oli todella nopea tempoista. H1 mukaan koululta saa riittävästi tietoa, mutta toistoja olisi kaivannut enemmän rutiinin saamiseksi:

”H1: Periaatteessa joo, aivan riittävästi tulee sellaista tietoa, mutta sitä toistoa, että saisi semmoista varmaa rutiinia, mitä pystyisi jo heti tässä harkan alussakin tekemään kentällä niin sitä tarvitsisi lisää.”

Teeman toisessa kysymyksessä kysyttiin haastateltavien omia kokemuksia siitä, mitä he olisivat halunneet tietää enemmän ennen valvonta- ja hälytyssektorijakson alkua. Haastateltavien vastauksissa oli eroavaisuuksia. H4 koki saaneensa koululta vaadittavat valmiudet aloittaa harjoittelu:

”H4: No hyvä pohja tuli koululta, että mun mielestä sillä pohjalla kyllä pärjää, eihän mitään oikeestaan käytännössä tienny mut sillein työkalut oli annettu ja niillä sitten lähettiin kehittämään omaa toimintaa. Niillä pärjäs kyllä. Osaaminen oli aika vähästä mutta siinä oli kaikki mitä tarvi, että pääs alkuun.”

H2 koki, että Poken (poliisinkenttäjohtojärjestelmä) käytön ohjattua harjoittelua olisi tullut olla enemmän ja H3 olisi halunnut enemmän kokemusta eri tietojärjestelmistä ja niiden käytöstä, kun taas H1 olisi halunnut lisää käytännön kokemuksia:

”H1: se, että osaanks mä nyt oikeesti vaativissa tilanteissa käyttäytyä, tehä ne oikeat ratkasut oikeessa aikaa, miten sitten, et jos tulee esimerkiksi aseiden käyttö tilanne niin osaanko mä tehdä sen ratkaisun siinä ja onko se varmasti oikea.”

Haastateltavista kaksi toi ilmi elämäkokemuksensa ja aikaisempien työuriensa vaikuttaneen positiivisesti valvonta- ja hälytyssektorilla työskentelyyn muun muassa asiakaspalvelun yhteydessä.

Teeman kolmanteen kysymykseen kaikki haastateltavat kertoivat käyneensä harjoittelemassa käytännönasioita itsenäisesti toteutus suunnitelman mukaan. Kenenkään haastatteluissa ei tullut ilmi, että täsmäkö toteutus suunnitelmaan merkattu itsenäisen opiskelun tuntimäärä todellisuudessa käytettyyn aikaan. Haastateltavista kolme eivät tuoneet esille sitä käyttivätkö he itseopiskeluaikaa teoriaopintoihin. H1 näki, että hän tarvitsee lisää käytännön harjoitusta ja oli sitä mieltä, että lakiasiat hän pystyy aina tarkistamaan Finlexistä. Haastateltavat olivat omatoimisesti käyneet harjoittelemassa ajoharjoittelua, sormenjälkien ottamista ja voimankäyttöä sisältäen fyysistä voimankäyttöä sekä ampuma harjoittelua. H4 kertoi seuraavaa:

”H4: Kyllä hyödynsin. Ajamassa kävin koululla paljon ja fyysistä voimankäyttöä tuli harjoiteltua paljon ja, tai nujuttua siellä tatamilla, mutta tota jonkin verran näit viestijuttuja mutta niitä ois tietysti enemmänkin.”

H1 ja H2 olivat sitä mieltä, että itsenäistä opiskelua ei heidän mielestään tarvitse korvata ohjatulla opetuksella. H2 vastasi:

”H2: Mun mielestä ohjattua opetusta oli riittävästi ja itsenäistä sitten...sehän on jokaisesta itsestään kiinni.”

H1 ja H2 vastaukset olivat samanlaiset ja molemmat olivat sitä mieltä, että jokainen on itse vastuussa mitenkä hyödyntää itsenäistä opiskelua:

”H1: En välttämättä. Et niin kuin mä sanoin kaikki on aikuisia ihmisiä ja pitää osata ite sitten priorisoida se mikä on tärkeintä ja mitenkä haluaa.”

H3 ja H4 mielipiteet erosivat aikaisemmista vastauksista sillä, he olisivat toivoneet joissain oppiaineissa itsenäisen opiskelun tilalle ohjattua opetusta. H4 olisi kaivannut ohjattua opetusta enemmän mutta epäili tämän olevan resurssi kysymys. H3 piti vaarana, että jos itsenäistä opiskelua on liikaa niin vähäisiä lähitunteja luonnehtii kiire ja ne vedettäisiin nopealla vauhdilla lävitse, ja tämä voisi vaikuttaa negatiivisesti joidenkin oppilaiden oppimiseen.

5.2 Teema 2

2. Miten opiskelijat kokivat kehittyneensä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana?

Toisen teeman vastauksista voidaan todeta, että kaikki haastateltavat kokivat kehittyneensä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana ja kehitys oli nousujohteista sekä ohjaajien rooli harjoittelijoiden kehityksessä koettiin merkittäväksi. Kaikki haastateltavat kokivat harjoittelun aikana tapahtuneen ammatillista kasvua. Kolme haastateltavaa koki, että ammatillista kasvua on tapahtunut enemmän ja yksi

koki päässeensä ammatillisen kasvun alkuun. Vain yksi haastateltavista oli perehtynyt opas opiskelijoille, ohjaajille ja yhdyshenkilöille, jossa mainitaan valvonta- ja hälytystoiminnan tehtävät. Kolme haastateltavista kertoi, että olivat työtehtävissään päässeet toteuttamaan kyseisen oppaan valvonta- ja hälytystoiminnan tehtäviä (liite 4). Haastateltavista kaksi eivät olleet varmoja ohjaajiensa ohjaajakoulutus taustasta. Yhden haastateltavan ohjaajalla oli ohjaajakoulutus ja yhden haastateltavan ohjaaja aloitti kyseisen koulutuksen haastateltavan ollessa valvonta- ja hälytyssektorijaksolla. Haastateltavat kokivat tärkeäksi ohjaajan motivaation ohjaukseen sekä toivoivat, että ohjaajat olisivat kokeneita poliiseja. Haastateltavat osoittivat mielenkiintonsa toimia tulevaisuudessa ohjaajina, kun ovat saaneet riittävän kokemuksen ja ammattitaidon itselleen.

Teeman ensimmäisessä kysymyksessä selvitimme, oliko harjoittelijoille valvonta- ja hälytyssektorijakson alussa kerrottu, mitä heiltä odotetaan ja oliko heille asetettu mitään tavoitteita. Kahdelle haastateltavista ei ollut kerrottu, mitä heiltä odotetaan valvonta- ja hälytyssektorijakson alussa eikä tavoitteita ollut asetettu. Yksi haastateltavista kertoi, että hänelle sanottiin heti harjoittelun alussa, että häneltä ei odoteta mitään ja tavoitteita ei suoranaisesti asetettu, mutta joitain tiettyjä asioita pyrittiin harjoittelun aikana käymään läpi. Yhdelle haastateltavista oli taas kerrottu, mitä häneltä odotetaan ja hänelle myös asetettiin yksinkertaisia tavoitteita, hänelle myös painotettiin, että hän on harjoittelija eikä hänen tarvitse osata kaikkea. Hänelle mainittiin, että oppimaan tulee lähteä maltilla. H3 vastasi tähän kysymykseen seuraavasti:

”H3: mulla itellä ei hirveen kattavasti käyty lävite et mitä multa ootetaan siinä kenttäharjoittelun aikana ja tota, asetettiin sinulle tavoitteita? No ehkä semmosia varsinaisia tavoitteita, oppimistavoitteita ei kenttäjakson aikana oo tota laitettu.”

Teeman toisessa kysymyksessä selvitimme, olivatko haastateltavat perehtyneet harjoittelijalle suunnattuun oppaaseen itsenäisesti tai ohjaajansa kanssa (liite 4), missä käsitellään valvonta- ja hälytyssektorin tehtäviä. Kolme haastateltavista kertoivat, että he eivät ole perehtyneet itsenäisesti tai ohjaajansa kanssa kyseiseen oppaaseen. H4 kertoi lukeneensa kyseistä opasta:

”H4: Itekseni tätä joskus luin, ohjaajan kanssa ei yhdessä luettu missään vaiheessa. Ja itekkein luin silleenaika silmäilemällä läpi.”

Kuitenkin kolme haastateltavista kertoivat, että oppaassa mainitut asiat tulivat heille vastaan erilaisissa työtehtävissä. H3 kertoi seuraavaa:

”H3: Joo kyllä myö näitä teemoja ollaan itse asiassa kaikkija, no ennalta estävää toimintaa ei valvonta- ja hälytyssektorilla kyllä käyty sinäänsä mitenkään erityisesti lävite, mutta muuten ollaan kyllä nää kaikki teemat käyty lävite siinä harjoittelun aikana...kyllä.”

Teeman kolmannessa kysymyksessä selvitimme, miten haastateltavat kokivat kehittyneensä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana ja miten, ja missä se näkyy heidän mielestään parhaiten. Kaikki haastateltavat kokivat kehittyneensä merkittävästi. Kehittyminen näkyi jokaisen haastateltavan kohdalla eri lailla.

H1 kertoi kehittyneensä paljon. H1 mukaan ensimmäiset puhalluskerrat olivat olleet jännittäviä ja esimerkiksi ajokortin pois ottaminen oli jännittänyt, koska hänellä ei ollut varmuutta siitä kertoiko hän kaikki oikeat asiat asiakkaalle. H1 kuitenkin kertoi, että asiat alkoivat kuitenkin ajan kanssa sujumaan luontevammin.

H2 vastasi samaan kysymykseen yhteneväisesti H1 kanssa ja koki, että kehitystä on tapahtunut:

”H2: No rutkasti on tapahtunut kehittymistä ja tota... joka osaa luella omaa poliisi identiteettiä ja roolia tuolla kansalaisten keskellä on vahvistunut.”

H2 koki, että valvonta- ja hälytyssektorijakson alussa perus näpistyskeikka tuntui haastavalta ja monimutkaiselta, mutta ajan myötä eri keikka tyypeistä on pystynyt omaksumaan tiettyjä toimintamalleja, joista hän kokee saaneensa repertuaaria työkalupakkiinsa.

H3 kertoi kehittyneensä erityisesti järjestelmien käyttäjänä ja kirjoittajana. Muuten H3:n kokemukset täsmäsivät muiden haastateltavien kanssa. Tähän kysymykseen H4 vastasi seuraavaa:

”H4: No kyllä mulle ja varmaan muillekin on tota niin aika lailla kehittymistä tapahtunu. Ite on ainakin huomannu kans sen, että tota ni paljon oppi itestään ja tietysti tosta maailmasta oppii paljon ja kohtaa erilaisia ihmisiä ja pääsee oikeesti niihin tilanteisiin niin mikäs sen parempaa oppimista, siellä oppii ja oppii tuota niin kaiken näköstä hyvin oppiinkin. Kaikki varmasti kehitty ja itekin koin, että kehitty niin kun valtavasti silleen VHS-jaksolla.”

Teeman neljännessä kysymyksessä kysyimme haastateltavilta, miten he kokivat ohjaajan auttaneen heitä kehittymään valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana. Kaikki haastateltavat kokivat ohjaajan olevan suuressa roolissa heidän kehittämisessään. Haastateltavat mainitsivat, että heidän osaamistaan oli haastettu ja vastuuta oli annettu lisää harjoittelun edetessä. H1 kertoi:

”H1: Pikkusen haastettiin koko ajan ajattelemaan ja etsimään itse tietoa ja sitten loppu viimein, että annetaan tehdä sun niitä päätöksiä ja ottaa vetovastuuta yksittäisestä keikasta esimerkiksi.”

Haastateltavat kertoivat ohjaajien korjanneen heidän virheitään sekä antaneen kehitysideoita ja kehityskohteita, joilla omaa toimintaa voidaan kehittää. Lisäksi ohjaajat olivat antaneet positiivista palautetta haastateltaville heidän onnistumisistaan valvonta- ja hälytyssektorilla. Haastatteluista ilmeni, että ohjaajat olivat pystyneet auttamaan haastateltavia kehittymään muun muassa ilmoitusten kirjaamisessa. H3 koki, että hänen ilmoituksiensa kirjaamistaito kehittyi ohjaajan ansiosta merkittävästi. Haastateltavat mainitsivat, että ajaessaan työvuoroja muun, kuin oman ohjaajansa kanssa he saivat hyviä vinkkejä kokeneilta poliiseilta. H3 kertoi eräästä kokeneemmasta poliisista seuraavaa:

”H3: Se kerto omaa historiaa ja näin eespäin mikä on tietenkin opettavaa kuulla miten tommonen vanha konkari näkee miten poliisihommia tehdään ni tottakai se tuo visiota sulle itelle.”

H4 kertoi, että hän sai harvoin ohjaajaltaan automaattisesti palautetta mutta aina, kun hän sitä pyysi niin hän koki saaneensa palautetta. Lisäksi H4 totesi ohjaajan auttaneen häntä aina, kun hän on tarvinnut apua kehittymiseensä liittyvissä asioissa.

Teeman viidennessä kysymyksessä selvitimme haastateltavien kokemuksen omasta ammatillisesta kasvusta. Kolme haastateltavista kokivat, että ammatillista kasvua tapahtui harjoittelun aikana. H2 koki ammatillisen kasvun olleen nousujohteista koko harjoittelun ajan. H1 ja H4 kokivat ammatillisen kasvun olevan huomattavaa. H1 kertoi:

”H1: Se, että kun aloitellaan semmoisena pikkusena arkana harkkarina täällä näin niin mistään et tiedä, ketään et tunne ja aivan pihalla kaikesta ja sitten ne viimeiset no, vaikka se viimeinen kuukauskin se oli semmosta rentoa ja oli kivaa ja helppoa ja mukavaa.”

H2 näki ammatillisen kasvun tapahtuneen seuraavanlaisesti:

”H2: Varmaan samanlailla, kun sen oman kehittymisen, että sitä on tapahtunut ja se on ollut positiivista ja se on mennyt hyvään suuntaan ja tuntuu, että on löytänyt oman alan ja täällä saa kasvaa omaan tahtiin ja löytää oman paikkansa ja tota olen viihtynyt harjoittelussa ja tässä ammatissa ja hieno kasvutarina on.”

H3:n vastaus erosi muista haastateltavista siten, että hän koki päässeensä ammatillisen kasvun polulle:

”H3: No koen, että tää on kuitenkin niin laaja ala, ja iso kokonaisuus, että no se on tietenkin taas miten laajasti tai lavestii tuon sitten aattelee tuon ammatillisen kasvun mutta sanotaanko, että ammatillisen kasvun polulle pääs kyllä.”

H3 toivoi myös löytävänsä työpaikan mahdollisimman nopeasti harjoittelun päätteeksi, jotta hänen ammatillinen kasvunsa pääsisi kehittymään uusiin mittoihin.

Teeman viimeisessä kysymyksessä selvitimme, oliko haastateltavien ohjaajilla minkäänlaista ohjaaja koulutus taustaa ja jos ei ollut, kokivatko haastateltavat sen merkitykselliseksi heidän oppimisensa kannalta. Kaksi haastateltavista eivät olleet varmoja, oliko heidän ohjaajillaan minkäänlaista ohjaajakoulutus taustaa, mutta ohjaajat olivat kokeneita ohjaamistyössä. Yksi tiesi, että hänen ohjaajallaan oli ohjaajakoulutus, mutta hän oli sitä mieltä, että pelkkä ohjaajakoulutus ei tee hyvää ohjaajaa vaan ohjaajan oma persoona sekä työ- ja ohjausmotivaatio ovat tärkeämmässä roolissa. Yhden haastateltavan ohjaaja aloitti ohjaajakoulutuksen sinä aikana, kun haastateltava oli harjoittelussa valvonta- ja hälytyssektorijaksolla. Ohjaajan motivaation lisäksi haastateltavat pitivät tärkeänä, että ohjaajat olisivat kokeneita poliiseja. Vaikka H1 ei ollut varma hänen ohjaajansa ohjaajakoulutus taustastaan, koki hän tärkeämmäksi, että ohjaajan ja harjoittelijan henkilökemiat täsmäävät.

H2 kertoi omasta ohjaajastaan ja poliiseista, joiden kanssa hän ajoi työvuoroja seuraavaa:

”H2: Omalla ohjaajalla/ohjaajilla on ollut hyvä asenne siihen ohjaamiseen ja on ollut mukavaa olla heidän ohjauksessaan ja näkee, että he ovat niinku perehtyneitä siihen ja löytyy oikeenlainen motivaatio tehdä sitä ohjaaja hommaa, että ei oo niinku pakotettuna siihen... Ja en koe, että on merkitystä sillä koulutuksella, vaan enemmänkin sitten niinku jokaisella henkilöllä itsellään on se oma vastuu siitä mimmonen ohjaaja haluaa olla.”

Haastatteluissa nousi esille myös ohjaus kulttuuri. Harjoittelussa saatavan ohjauksen koettiin olevan pirstaleinen, sillä jokaisessa kenttäryhmässä ohjaaminen tapahtui haastateltavien mukaan eri lailla. Haastatteluissa tuli ilmi, että yhtenäisen ohjaus strategian luominen poliisiasemalle voisi olla tapa luoda tasapuolista ohjausta harjoittelijoille kenttäryhmästä ja ohjaajasta riippumatta.

Vapaan sanan osioon ei tullut paljoa uutta asiaa. Yksi haastateltavista mainitsi, että valvonta- ja hälytyssektorijakson ollessa yhtäjaksoisesti harjoittelun alussa tämä johtaa siihen, että osa valvonta- ja hälytyssektorijaksolla opituista asioista on saattanut unohtua. Joissain poliisilaitoksissa valvonta- ja hälytyssektorin harjoittelujakso toteutetaan useammassa osassa ja tämä voisi harjoittelijan kannalta olla toimiva ratkaisu, koska silloin pystyisi tutkinnassa opittuja tietoja ja taitoja hyödyntämään valvonta- ja hälytyssektorilla.

Vapaa sana osiossa kysyimme vielä jokaiselta haastateltavalta, olisivatko he valmiita tulevaisuudessa toimimaan harjoittelijoiden ohjaajina. Kaikki neljä haastateltavaa vastasivat myönteisesti, mutta olisivat valmiita ohjaajiksi vasta, kun oma kokemus olisi karttunut riittäväälle tasolle, toisin sanoen virkavuosia tulisi olla takana enemmän kuin muutama.

5.3 Vertailu tutkimuksemme teoreettisen taustaan

Tutkimustuloksemme on yhtäläinen verrattuna Vuorensyrjän raporttiin ja Kiiverin sekä Ahlforsin ja Heinisen tekemiin opinnäytetöihin. Kaikissa neljässä tutkimuksessa nousi esille se, että Poliisiammattikorkeakoulu tarjoaa riittävät valmiudet aloittaa harjoittelu ja kehittymistä valvonta- ja hälytyssektorilla on tapahtunut, joka on ollut nousujohteista. Tietojärjestelmien käyttötaidon puute tuli esille omassa tutkimuksessamme sekä vertailussa olleissa opinnäytetöissä. Myös Vuorensyrjän raportissa nostettiin epäkohdaksi tietojärjestelmien ja viestintävälineiden vähäinen käyttö käytännön harjoituksissa. Tämä sama asia tuli ilmi myös Kiiverin tutkimuksessa, jossa ohjaajat mainitsivat harjoittelussa olevien nuorempien konstaapelien puutteellisesta taidosta Poken (poliisinkenttäjohtajajärjestelmä) ja Virven (viranomaisradioverkko) käyttötaidossa. Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa haastatellut poliisit kertoivat harjoittelussa olleiden nuorempien konstaapelien saavuttavan vaadittavat taidot valvonta- ja hälytyssektorijakson loppupuolella. Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa ei suoranaisesti mainita harjoittelijoiden käyttötaidon puutetta koskien Poken (poliisinkenttäjohtajajärjestelmä), Virven (viranomaisradioverkko) ja tietojärjestelmien käyttöä, mutta näiden ollessa merkittävässä roolissa valvonta- ja hälytyssektori työssä, tukee tämä sitä, että näiden eri järjestelmien oppiminen tapahtuu vasta harjoittelun aikana.

Tutkimustuloksistamme käy ilmi, että tutkimuksessamme olleet haastateltavat kertovat ohjaajan motivaation ja kokemuksen olevan tärkeässä roolissa heidän oppimisensa kannalta harjoittelun aikana. Vertailu opinnäytetöiden tuloksista tulee esille, että ohjaajat ja virassa olevat poliisit kokevat harjoittelijan oppimisen olevan riippuvainen heidän omasta persoonastansa, asenteesta, henkilökohtaisesta taitotasosta ja vastaanottokyvystä, tätä tuki myös oppimis- osuutemme kirjallisuus. Tarkempaa vertailua olemme tehneet jokaisesta tutkimuksesta erikseen.

Ensimmäisenä vertailemme Kirsikka Kiiverin tekemää opinnäytetyötä Harjoittelunohjaus valvonta- ja hälytyssektorilla Jyväskylän poliisiasemalla: Ohjaajien kokemukset ja työssä jaksaminen. Kiiverin tutkimuksen tulokset ja oman tutkimuksemme tulokset ovat hyvin pitkälle samankaltaisia siitä, miten ohjaajien ja harjoittelijoiden mielipiteet kohtaavat tutkimuksessamme käsiteltäviin asioihin. Kiiverin tutkimuksessa selvisi muun muassa seuraavaa. Tutkimuksessa haastateltavat ohjaajat kertoivat ohjaajien määrän olevan vähäinen, jolloin yksi ohjaaja saattaa vuoden sisällä joutua ohjaamaan useampaa harjoittelijaa. Ohjaajat kokivat raskaaksi, varsinkin harjoittelun alkuaikaa, koska silloin ohjaaja joutuu miettimään kaikkea kahden henkilön edestä ja samalla ohjaamaan harjoittelijaa. Tutkimuksessa ilmeni myös, että ohjaajana toimiminen koettiin positiiviseksi, koska ohjaajat kokivat voivansa parantaa omaa ammattitaitoaan, koska perusasioita tuli kerrattua lisää ja ohjaaminen itsessään kehittää johtajuutta ja päätöksentekokykyä. Tutkimuksessa nousi esille, että kaikki harjoittelijoiden ohjaajat eivät ole saaneet ohjaajakoulutusta. (Kiiveri 2020, 28.)

Ohjaajat kokivat harjoitteluun tulevien opiskelijoiden valmiudet pääsääntöisesti hyväksi. Osa haastatelluista ohjaajista kuitenkin koki, että harjoittelijan taidot koskien Poken (poliisinkenttäjohtojärjestelmä) ja Virven (viranomaisradioverkko) käyttöä olivat harjoittelun alussa liian heikolla tasolla. Asiakaspalvelulähtöisyys, työturvallisuus, itseluottamus, kykyasettua asianomistajan asemaan ja keskustelukulttuurin parantaminen olivat tutkimuksessa olleille ohjaajille tärkeitä asioita, joita he halusivat välittää harjoittelijoille. (Kiiveri 2020, 28–30.)

Tutkimuksessamme selvisi, että jokainen haastateltavista koki, että valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana he kehittyivät ja huomasivat, kuinka paljon omaa ammatillista kasvua oli tapahtunut ja, kuinka merkittävässä roolissa heidän ohjaajansa oli ollut. Haastateltavamme kokivat harjoittelun alussa muun muassa arkuutta, mutta viimeisenä kuukautena he olivat huomanneet oman kehittymisensä ja sen, miten työn teko oli helpottunut. Ohjaajien ja harjoittelijoiden näkemykset harjoittelusta ovat yhteneväisiä ja ne tukevat toisiaan, koska tutkimukseemme vastanneet harjoittelijat kokivat harjoittelun alun haastavaksi. Tämä tukee sitä, miten ohjaajat ovat kokeneet harjoittelun alun raskaaksi. Tutkimuksista voidaan todeta, että oppimista tapahtuu harjoittelun aikana molemmin puolin, ohjaaja auttaa harjoittelijaa kehittymään ammatillisesti, mutta myös ohjaaja kehittyy johtajana ja päätöksentekijänä hänen opettaessaan ja kerratessaan perusteita harjoittelijalle. Haastateltavat kokivat, että ohjaajan kokemuksella on enemmän väliä heidän oppimisensa kannalta, kuin sillä onko ohjaajilla ohjaajakoulutus taustaa.

Tutkimuksestamme selviää, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa haastateltavien mukaan riittävät valmiudet valvonta- ja hälytyssektorijakson aloittamiselle. Vaikka haastateltavat kokivat saaneensa vaadittavat valmiudet valvonta- ja hälytyssektorijakson aloittamiselle, tutkimuksessa nousi esille toiveita ohjattujen tietojärjestelmä- ja käytännön opetuksen lisäämisestä. Tämä tukee ohjaajien näkemystä siitä, että harjoitteluun saapuvat opiskelijat omaavat riittävät valmiudet harjoittelun aloittamiselle. Ohjaajien ja harjoittelijoiden näkemys tietojärjestelmien käyttötaidon puutteesta tukee toisiaan, ohjaajien nähdessä Poken (poliisinkenttäjohtojärjestelmä) ja Virven (viranomaisradioverkko) käyttötason olevan liian heikolla tasolla ja harjoittelijoiden toivoessa enemmän ohjattua opetusta muun muassa järjestelmien opetukseen ennen harjoittelun alkua.

Tutkimuksemme tulokset osoittavat, että harjoittelijat ovat kasvaneet ammatillisesti harjoittelun aikana ja he mainitsivat ohjaajien olleen siinä tärkeässä roolissa. Tällöin voimme päätellä, että asiat mitä Kiiverin tutkimuksessa ohjaajat ovat halunneet välittää harjoittelijoille ovat välittyneet onnistuneesti. Kiiverin tutkimuksessa haastateltavat ohjaajat olivat nostaneet esille harjoittelijoiden oman persoonansa ja asenteensa määrittelevän miten harjoittelu tulee sujumaan (Kiiveri 2020, 30). Tutkimuksessamme haastateltavat eivät tuoneet esille kyseisiä asioita, mutta nostivat esille ohjaajan motivaation ja kokemuksen merkityksen ohjaamistyössä. Tässä tutkimuksessa olemme käyneet läpi oppimista ja useasti todenneet oppimisen tapahtuvan yksilöllisesti, johon vaikuttaa muun muassa henkilön persoona.

Haastateltaviemme vastauksista pystyimme päättämään, että heidän mielestään myös ohjaajan persoonalla ja asenteella eli toisin sanoen yksilöllä ja tämän motivaatiolla ja asenteilla on merkitystä siihen, miten harjoittelu sujuu.

Benjamin Ahlforsin ja Emil Heinisen opinnäytetyössä, Kokemuksia ammatillista osaamista edistävän harjoittelun sisällöstä ja kestosta, on tutkittu, kuinka poliisiopiskelijat ovat kokeneet harjoittelun soveltavuuden rakenteeltaan ja kuinka se on valmentanut poliisiopiskelijoita tulevaan työelämään. Kyseiseen tutkimukseen oli haastateltu poliisihenkilöitä Helsingin poliisilaitokselta. Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa selvisi, että haastateltavien mukaan harjoittelijoiden kehittyminen on kiinni henkilökohtaisesta taitotasosta ja vastaanottokyvystä. Tutkimuksessa ilmeni, että jotkut harjoittelijat ovat todella hyviä ensimmäisestä vuorosta lähtien, kun taas toisille oppiminen tuottaa hankaluuksia koko harjoittelun ajan. Tutkimuksen tuloksista nousi esille, että monet harjoittelijat saavuttavat vasta valvonta- ja hälytyssektorijakson lopussa sellaisen tieto- ja taito tason, että työ alkaa sujumaan. Haastateltavien mukaan harjoittelijat omaavat hyvän teoria tiedon harjoittelun alussa. Tutkimukseen osallistuneet haastateltavat poliisit kertoivat, että harjoittelussa saa tarvittavan tiedon ja taidon, jotta työelämän pystyy aloittamaan. (Ahlfors ym. 2021, 18, 27–28.)

Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa käsiteltiin samaa asiaa, kuin Kiiverin tutkimuksessa koskien valvonta- ja hälytyssektorijaksolla tapahtuvaa kehittymistä. Ahlforsin ja Heinisen haastattelemat poliisit olivat maininneet kyseisen jakson kehittymisen edellytykseksi harjoittelijan henkilökohtaisen taitotason ja vastaanotto kyvyn, kun taas Kiiverin tutkimukseen osallistuneet haastateltavat henkilöt mainitsivat persoonan ja asenteen olevan merkittävässä asemassa. Nämä asiat tukevat toisiaan ja ovat merkityksellisesti sidoksissa toisiinsa. Kuten jo Kiiverin tutkimuksessa vertasimme, olivat tutkimuksemme osallistuneet haastateltavat sitä mieltä, että ohjaajan motivaatio ja kokemus olivat merkittävässä roolissa heidän kehitymisessään. Tämä tukee lopputulemaamme molemmin puoleisesta oppimisesta ja hyvästä vuorovaikutussuhteesta ohjaajan ja harjoittelijan välillä, jotta päästään hyvään harjoittelun aikana tapahtuvaan ammatilliseen kasvuun.

Omassa tutkimuksessamme selvisi, miten harjoittelijat kokivat kehityksensä nousujohtoiseksi. Tämä tukee Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa esille tullutta tulosta siitä, että monet harjoittelijat saavuttavat vasta valvonta- ja hälytyssektorijakson lopussa sellaisen tieto- ja taito tason, että työ alkaa sujumaan. Tutkimuksestamme selviää, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa haastateltavien mukaan riittävät valmiudet valvonta- ja hälytyssektorijakson aloittamiselle, jota tukee Ahlforsin ja Heinisen tutkimustulos siitä, että harjoittelijat omaavat hyvän teoria tiedon jo harjoittelun alussa. Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksen mukaan harjoittelijat saavat harjoittelun aikana tarvittavat tiedot ja taidot, jotta pystyvät aloittamaan työelämän ja jatkamaan oppimista. Tämä tukee sitä, että

tutkimuksessamme haastateltavien henkilöiden ammatillinen kasvu on ollut todellista. Tutkimuksemme yksi haastateltavista toivoi löytävänsä työpaikan mahdollisimman nopeasti harjoittelun jälkeen, jotta pystyisi jatkamaan oppimista ja jatkamaan ammatillista kasvua.

Ahlforsin ja Heinisen tutkimuksessa suoritettiin lomakekysely harjoittelun suorittaneille opiskelijoille, koskien heidän omaa kokemustaan osaamistavoitteiden täyttymisestä valvonta- ja hälytyssektorijaksolla. Haastatteluun osallistui 18 opiskelijaa ja heidän antamien vastausten keskiarvo oli 3.9/5, joka lähenee erinomaista arvosanaa (Ahlfors ym. 2021, 32.) Täten voimme päätellä, että osaamistavoitteet ovat täyttyneet heidän osaltaan hyvin. Tutkimuksessamme ei käsitelty osaamistavoitteiden täyttymistä, mutta vertailuna voimme käyttää tutkimuksessamme olleiden haastateltavien kehittymistä ja ammatillista kasvua, joka on ollut hyvää. Näkemykset osaamistavoitteisiin pääsystä, kehittymisestä ja ammatillisesta kasvusta ovat olleet samankaltaisia, josta voidaan todeta, että valvonta- ja hälytyssektori harjoittelujaksolla on saavutettu vaadittava perusosaamisen taso.

Matti Vuorensyrjän raportissa Poliisiammattikorkeakoulun vaikuttavuusarviointi, on selvitetty poliisikoulutuksen työelämä vastaavuutta. Laajasta raportista käsittelemme ainoastaan valvonta- ja hälytystoiminnan koulutukseen liittyviä asioita siltä osin, miten ne ovat tulleet omassa tutkimuksessamme esille. Vuorensyrjän raportissa selviää, että valmistuneiden poliisien ammatilliset valmiudet ovat hyvät. Valmistuneet poliisit kokivat heidän fyysisen kuntonsa, stressin sietokyvyn, stressin hallinnan ja tiimityö taitojen vastaavan omien arvioidensa mukaan ammatin vaatimuksia. Lisäksi poliisin perustiedot ja taidot koettiin opituksi poliisikoulutuksessa kattavasti. Suomen kieli raportointi kielenä, poliisiauton turvallinen kuljettaminen sekä tiedonhakutaidot ja eri tietolähteiden monipuolinen hyödyntäminen omassa työssä (Vuorensyrjä 2021, 4). Raportin tuloksista näkee, että pääsääntöisesti kyselyyn vastanneet valmistuneet opiskelijat ovat kokeneet valvonta- ja hälytyssektorin oppien olevan hyvällä tai kiitettävällä tasolla (Vuorensyrjä 2021, 63).

Tutkimuksessamme haastateltavat kokivat poliisikoulusta saadut perusvalmiudet hyväksi harjoitteluun lähtiessä, ja tätä tukee Vuorensyrjän raportin tulos valmistuneiden poliisien ammatillisista perusvalmiuksista, jotka on koettu hyväksi koskien valvonta- ja hälytyssektoria. Omassa tutkimuksessamme haastateltavat eivät ottaneet esille mitään fyysiseen kuntoon tai stressin sietokykyyn tai sen hallintaan liittyviä asioita, joita on nostettu esille Vuorensyrjän raportissa. Tutkimuksemme tulosten perusteella haastateltavat olisivat halunneet käytännön oppeja olevan lisää ja yksi haastateltavista olisi toivonut, että valvonta- ja hälytyssektori koulutuksen harjoitteet olisivat olleet enemmän opettaja, kuin oppilas vetoisia.

Vuorensyrjän raportissa ilmenee sama epäkohta. Kyseisen raportin avoimissa palautteissa suurimmaksi epäkohdaksi nousi valvonta- ja hälytys jakson opetus, jossa ongelmana pidettiin muun muassa

liian vähäistä opettaja vetoista ohjaamista, käytännön harjoitteiden vähäistä määrää, viestintävälineiden ja tietojärjestelmien vähäistä käyttöä käytännön harjoituksissa ja työtehtävissä tarvittavien välineiden puutteellista hallintaa. Lisäksi yksittäisissä palautteissa toivottiin opetukseen enemmän voimankäytön tunteja ja oppeja aggressiivisen henkilön kohtaamista (Vuorensyrjä 2021 68–72.)

Avoimen palautteen perusteella isoimpana onnistumisena opetuksessa koettiin vastanneiden mielestä voimankäytön opetus. Lisäksi mainintoja sai muun muassa rikosoikeus ja valvonta- ja hälytystoiminta (Vuorensyrjä 2021 68–72.) Tutkimuksessamme selvisi, että haastateltavat kokivat voimankäytön koulutuksen olevan tasoltaan hyvää ja sitä oli haastateltavien mielestä riittävästi.

Vuorensyrjän raportissa valmistuneet opiskelijat kokivat vaikeuksia ruotsin kielessä sekä tilastollisen rikosanalyysin ja analyysitoiminnan perusteiden hallinnassa (Vuorensyrjä 2021, 5). Nämä asiat eivät tulleet esille tutkimuksessamme.

5.4 Yhteenveto

5.4.1 Tutkimuksemme tulokset

Tutkimuksessamme käy ilmi, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa riittävät valmiudet opiskelijoille aloittaa valvonta- ja hälytyssektorijakso harjoittelun alussa. Haastateltavat kokivat kuitenkin puutteita tietojärjestelmien opetuksessa ja toivoivat lisää ohjattua opetusta tietojärjestelmien käyttämiseen. Itsenäistä opiskelua haastateltavat olivat hyödyntäneet pääsääntöisesti käytännön aiheissa. Tuloksellisesti suurin ero haastateltavien vastauksista ilmeni itsenäisen opetuksen muuttamisessa ohjatuksi opetuksiksi. Tutkimuksemme tuloksista käy ilmi, että jokainen haastateltavista koki kehittyneensä nousujohtoisesti valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana ja ohjaajan rooli koettiin tässä tärkeäksi. Kaikki haastateltavat kokivat kehittyneensä ammatillisesti. Oppaaseen opiskelijalle, ohjaajalle ja yhdyshenkilölle ei ollut perehdytty, mutta siinä esiintyvät asiat (Liite 4) olivat tulleet työtehtävissä vastaan. Haastateltavat eivät olleet varmoja ohjaajiensa ohjaajakoulutus taustasta, mutta sen ei koettu vaikuttavan omaan kehittymiseen. Haastateltavat kokivat ohjaajien oman motivaation ohjaamiseen tärkeämmäksi heidän kehittymisensä kannalta. Jokainen haastateltavista osoitti mielenkiintonsa tulevaisuudessa toimia ohjaajina.

5.4.2 Vertailutulokset

Vertailututkimuksien tulokset tukevat oman tutkimuksemme tulosta siitä, että Poliisiammattikorkeakoulu tarjoaa riittävät valmiudet opiskelijoille aloittaa valvonta- ja hälytyssektorijakso harjoittelun alussa sekä kehittymistä tapahtuu kyseisen jakson aikana nousujohtoisesti. Tietojärjestelmien käyttötaidon puute harjoittelun alkaessa tuli esille kaikissa tutkimuksissa.

Vertailu opinnäytetöissä erona omaan tutkimukseemme oli se, että niiden tuloksista on nähtävistä harjoittelijan oppimisen olevan riippuvainen omasta persoonastaan, asenteestaan, henkilökohtaisesta taitotasostaan ja vastaanottokyvystään. Omassa tutkimuksessa haastateltavat kokivat ohjaajan oman motivaation ohjaamiseen olevan tärkeässä roolissa, koskien heidän kehittymistään. Kiiverin opinnäytetyöstä selvisi, että myös ohjaajat kokivat kehittyneensä ohjatessaan harjoittelijoita. Tämä osoittaa sitä, että motivaatioiden ollessa kunnossa ja mielen ollessa avoin voi oppimista tapahtua molemmin puolin harjoittelun aikana.

6 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA HAASTEET

Tutkimukseen haastateltiin neljä (4) henkilöä, joka on määrältään vähäinen. Kuitenkin kaikki tutkimukseen osallistuvat olivat harjoittelussa Jyväskylän poliisiasemalla, joten he ovat 100 % tutkimuksen ytimessä. Tutkimuksen tasapuolisuutta tukee se, että jokainen tutkittava on joutunut suorittamaan samat Poliisiammattikoulun vaatimukset päästäkseen harjoitteluun. Tutkimuksemme teoreettisen pohjan kirjallisuutta voidaan pitää luotettavana, koska se koostuu painetuista kirjoista, tutkimuksista ja raporteista. Jokainen näistä teoksista on tarkastettu ennen niiden julkaisemista. Tutkimuksen luotettavuutta puoltaa myös se, että tallensimme haastattelut äänittämällä ne. Tämä antoi uuden mahdollisuuden tutkijoille palata haastattelutilaisuuteen. Äänitteiden kautta haastattelut litteroitiin sanasta sanaan ja tällä varmistimme tutkimuksemme luotettavuutta siten, että emme kirjoittaneet haastateltavien kertomaa omin sanoin. Tämä myös vähensi väärinymmärtämisen mahdollisuutta, koska jouduimme keskittymään haastateltavien sanomaan sanatarkasti.

Tutkimuksen haasteena koimme haastatteluiden litteroinnin sanatarkasti, koska se voi todella paljon aikaa. Lisäksi tutkimuksessa haastateltavien näkemykset ovat yksilöllisiä ja näkemyksiin vaikuttaa jokaisen oma persoona sekä kyky oppia asioita. Jokaisella opiskelijalla oli oma henkilökohtainen ohjaaja, johon opiskelija ei ole voinut vaikuttaa. Se, miten motivoitunut ohjaaja on vaikuttaa myös osaltaan opiskelijan oppimiseen. Lisäksi kenttäryhmät ovat aktiivisuudeltaan erilaisia, mikä tuli esille tutkittavien kanssa käydyissä keskusteluissa. Jokainen ohjaaja on kuitenkin opiskelijaa kokeneempi poliisi ja uskoaksemme he virkaa suorittavina virkamiehinä ovat myös päteviä ohjaamaan opiskelijoita.

Vastaavien tutkimusten löytäminen oli haastavaa ja suoranaista vertailupohjaa aikaisemmista opinnäytetöistä ei ollut. Valitsemamme opinnäytetyöt ja Vuorensyrjän raportti käsittelevät osittain tutkimusaihettamme ja niiden johdosta olemme pystyneet selventämään ja tarkentamaan oman tutkimuksemme suuntaviivoja. Tämä mahdollistaa sen, että analysoituamme tutkimuksessa selvinneet asiat pystyimme vertailemaan niitä jo valmistuneisiin tutkimuksiin.

Vaarana tutkimuksessamme oli se, että ymmärtäisimme haastateltavien vastaukset väärin tai se, että haastateltavat ymmärsivät kysymyksemme väärin. Kuitenkin haastattelutilaisuudessa tarkensimme haastateltaville kysymyksiämme, jos he eivät heti sitä täysin ymmärtäneet.

7 TUTKIMUKSEN EETTISYYS

Kohtelimme jokaista haastateltavaa koko tutkimuksen ajan tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Koska toteutimme tutkimuksemme haastattelemalla poliisiorganisaatioon kuuluvia henkilöitä, tutkimuksemme toteuttaminen edellytti tutkimusluvan. Tutkimusluvan anoimme Poliisiammattikorkeakoululta ja se käsitti teemahaastattelun toteuttamisen sekä TUVE-Moodlessa olleen materiaalin ja Poliisiammattikorkeakoulun Wilmassa olevan materiaalin käsittelemisen siltä osin, kun tutkimuksemme edellytti.

Tutkimusaineisto kerättiin sähköisesti nauhoitusten muodossa. Tutkimusaineisto säilytettiin salasinoin varustelluissa laitteissa sekä muistitikulla, joita säilytettiin lukitussa paikassa, johon ainoastaan tutkimuksen tekijöillä oli pääsy. Tutkimuksemme julkaisun jälkeen tutkimusaineisto hävitetään poistamalla se laitteilta sekä tuhoamalla muistitikut.

Koska tutkimuksemme käsitteli pientä joukkoa nuorempia konstaapeleja, jotka olivat keskitetysti yhdellä poliisiasemalla, oli otettava huomioon, että nimettömyys tutkimusjulkaisuissa ei kuitenkaan välttämättä estä tutkimukseen vastanneiden henkilöiden tunnistamista. Haastateltavat arvottiin järjestykseen H1-H4 ja vain tutkijat tietävät kenelle henkilölle mikäkin alias nimi kuuluu. Tämän kvalitatiivisen tutkimuksen tutkimusjulkaisussa esitettävä aineisto arvioidaan tunnistamisen näkökulmasta analysoinnin yhteydessä. Jokaiselle tutkimukseen osallistujalle kerrottiin edellä mainittu asia ja jokaiselle annettiin mahdollisuus lukea ja kommentoida tutkimusta ennen sen julkaisua.

8 TUTKIJOIDEN OMAT KOKEMUKSET

Meidän omat kokemuksemme ovat hyvin samanlaisia, kuin tutkimuksessamme haastateltavien. Koimme, että Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma tarjoaa riittävät valmiudet poliisiopiskelijalle aloittaa harjoittelu. Vaikka koemme koulutuksen ennen harjoittelua riittäväksi, tuli todellinen oppi vasta harjoittelun aikana. Itse tiedostimme tämän ennen harjoittelun alkua ja ymmärrämme, että harjoittelu on osa Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaa, jossa vahvistetaan teorian osaaminen käytäntöön. Yhdymme saamaamme tutkimustulokseen myös siltä osin, että tietojärjestelmien opetusta varsinkin Poken (poliisinkenttäjohtojärjestelmä) ja Virven (viranomaisradioverkko) osalta tulisi olla enemmän, yhdistettynä käytännön harjoituksiin. Kokemuksemme ovat hyvin samankaltaiset tutkimuksessa olleiden haastateltavien kanssa koskien sitä, miten elämäkokemus ja aikaisemmat

ammattiit vaikuttavat valvonta- ja hälytyssektorilla työskentelyyn positiivisesti. Tiedostimme itses-
tämme, että käytännön asiat, jotka tulivat esille myös haastateltavien kertomana itseopiskelun muo-
dossa, olivat mielekkäämpää ja niitä tuli harjoiteltua. Vaikka haastateltavien kertomana ei tullut esille
teoria-aineiden itsenäisen opiskelun määrää, tiedostamme, että teoria-aineita harjoiteltiin myös itse-
näisesti esimerkiksi tentteihin lukemalla.

Koemme ammatillisen kehityksemme nousujohtoiseksi, samanlailla kuin tutkimuksessa haastateltavat
kokivat. Koimme myös, että ohjaajillamme on ollut merkittävä rooli siinä, miten olemme pystyneet ke-
hittymään poliiseina. Jyväskylän poliisiasemalla kenttäryhmät ovat pystyneet auttamaan meitä kehi-
tyksessämme. Jokainen meitä ohjannut poliisi on pystynyt opettamaan meillä omia tietoja ja taitojaan,
jakamalla ammatin salaisuuksia ja ns. hiljaista tietoa.

Poliisiammattikorkeakoulun toteutussuunnitelman uudistuessa harjoittelun jälkeinen opiskelu-aika on
mahdollisesti pitenemässä. Näemme, jos opiskelu aika pitenee harjoittelun jälkeen, tälle ajalle olisi
mielestämme hyvä painottaa käytännönläheisiä opintoja, jossa käytettäisiin eri järjestelmiä ja viestivä-
lineitä, jotta harjoittelussa saatu rutiini säilyisi ja kehittyisi entisestään. Koemme, että harjoittelu on
niin tärkeä osa poliisikoulutusta ja omaa ammatillista kasvua, että se tulisi säilyttää vähintäänkin sa-
manmittaisena jaksona, kuin se nyt on.

9 POHDINTA

Opinnäytetyömme tarkoitus ja päätavoite oli selvittää Jyväskylän poliisiasemalla harjoittelussa val-
vonta- ja hälytyssektorilla olleiden nuorempien konstaapelien kehittymistä kyseisen jakson aikana.
Lisäksi selvitimme, mitä he olisivat halunneet tietää tai osata paremmin ennen kyseistä jaksoa. Tut-
kimme myös, onko Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmassa laaditut vaatimukset olleet hei-
dän näkemyksensä mukaan riittävät harjoittelun aloittamiselle. Tutkimuksessamme selvitimme myös
nuorempien konstaapelien ammatillista kasvua valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana.

Tutkimuksessa käyttämämme menetelmä oli teemahaastattelu, koska otantamme oli pieni koostuen
neljästä (4) henkilöstä. Mielestämme tutkimusmenetelmänä teemahaastattelu toimi hyvin otannan
pienuuden johdosta ja siitä, että tutkimukseen osallistujat saivat vapaasti kertoa omin sanoin vastauk-
set kysymyksiimme. Teemahaastattelulla saimme toteutettua tavoitteemme ja saimme vastauksen
tutkimuskysymyksiimme. Tutkimuksemme tulokset ovat samankaltaiset, kuin Jyväskylän poliisiase-
malle tehdyssä tutkimuksessa, jossa ohjaajat kertovat kokemuksiaan harjoittelusta ja tätä tutkimusta
käytimme yhtenä vertailupohjana omassa tutkimuksessamme. Mielestämme tutkimustuloksemme
ovat luotettavia, koska kaksi eri tutkimusta eri näkökulmista antavat samankaltaisia vastauksia.

Tiedostamme, että samaan tutkimustulokseen olisi päästy myös toisella tutkimusmenetelmällä. Tu-
lemme pohtimaan tätä tarkemmin jatkotutkimusaiheissa.

Opinnäytetyömme ollessa ensimmäinen meille, olemme joutuneet käyttämään aikaa odotettua enemmän opinnäytetyön tekemiseen. Pohtiessamme opinnäytetyömme kysymyksiä, esille nousi kysymysten muotoilu, tarkkuus ja määrä. Kysymysten tekemiseen olisi voinut käyttää enemmän aikaa, jotta olisimme saaneet vielä tarkemmat ja kattavammat vastaukset. Tiedostamme, että tämä olisi teetättänyt meille enemmän työtä muun muassa litteroinnin muodossa, jonka työmäärä yllätti meidät tälläkin vastausmäärällä, koska kirjoitimme haastattelut sana sanalta puhtaaksi.

Koemme, että parityönä toteutettu opinnäytetyö oli meille hyvä ratkaisu. Löysimme itsellemme mielenkiintoisen aiheen ja työtä tehdessämme olemme itsereflektoineet omaa toimintaamme sekä harjoittelun aikana, että opinnäytetyötä tehdessämme. Koemme, että olemme keskustelleet oppimisesta sekä valvonta- ja hälytyssektorityöstä paljon ja tietomme on lisääntynyt näissä asioissa.

9.1 Kehittämisideat

Tutkimuksessamme sekä vertailu tutkimuksissa käy ilmi, että käytännön harjoituksia ja tietojärjestelmä opetusta pitäisi olla enemmän. Meidän mielestämme olisi hyvä, jos koulussa olisi enemmän käytännön harjoituksia, joissa käytettäisiin ja harjoiteltaisiin eri tietojärjestelmien ja viestintävälineiden käyttöä. Johdannossa pohdimme, että tutkimuksemme tulokset voisivat tuoda hyötyä koko hallinnolle, koska tutkimustuloksemme on osoittanut puutteita edellä mainituissa asioissa ja lisäksi vertailu tutkimukset vahvistavat omaa tulostamme.

Mielestämme valvonta- ja hälytyssektorijakson jakaminen kahteen osaan mahdollistaisi sen, että tutkinta jaksolla opittuja asioita voisi hyödyntää valvonta- ja hälytyssektorille palattaessa. Koemme tutkinta jakson antaneen uutta ymmärrystä poliisitoiminnasta ja tämän hyödyn me olisimme halunneet valvonta- ja hälytyssektorille. Osassa harjoittelupaikoista tällainen käytäntö on käytössä ja koemme, että se olisi tervetullut Sisä-Suomen poliisilaitoksellekin.

9.2 Jatkotutkimusaiheet

Vaihtoehtoinen tapa tutkimustulosten keräämiseen olisi ollut kyselylomaketutkimus. Kyselylomaketutkimuksella olisi voinut toteuttaa saman tutkimuksen, mutta näemme, että se toimisi paremmin suuremmassa otoksessa esimerkiksi valtakunnallisella tasolla. Edellä mainitulla tavalla voisi toteuttaa opinnäytetyöstämme jatkotutkimuksen, joka tarkastelisi aiheitamme useamman poliisilaitoksen näkökulmasta ja näin suuren otoksen pohjalta pystyisi tuottamaan oppaan, mihin tulevien harjoitteluun lähtevien poliisiopiskelijoiden olisi hyvä perehtyä.

Myös ohjaajana toiminut poliisi voisi toteuttaa jatkotutkimuksen tutkimuksestamme, jossa hän selvittäisi nuorempien konstaapelien kehittymisen valvonta- ja hälytyssektorilla ohjaajan silmin. Tämän

voisi toteuttaa kyselylomaketutkimuksena, jolloin otannasta saataisiin laajempi kokonaisuus. Tällaisesta jatkotutkimuksesta voisi luoda myös produktin, joka olisi suunnattu harjoittelijoiden ohjaajille ja se käsittelee sitä, miten nuorempia konstaapeleja voisi ohjata, jotta paras mahdollinen ammatillinen kasvu saavutettaisiin, jos tarvetta tällaiselle oppaalle ilmenee.

LÄHTEET

Ahlfors Benjamin, Heininen Emil: Kokemuksia ammatillista osaamista edistävän harjoittelun sisälöstä. Poliisiammattikorkeakoulu, opinnäytetyö/AMK. Luettavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/352728/ON_Ahlfors_Heininen.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Eteläpelto Anneli & Collin Kaija & Saarinen Jaana 2007: Työ, Identiteetti ja oppiminen. WSOY oppimateriaalit Oy, Helsinki.

Eteläpelto Anneli & Onnismaa Jussi, 2006: Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu. Dark Oy, Vantaa.

Hirsijärvi Sirkka & Hurme Helena 2000: Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsijärvi Sirkka & Remes Pirkko & Sajavaara Paula, 2004: Tutki ja Kirjoita. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.

Ikonen, Oiva 2000: Oppimisvalmiudet ja opetus. PS- kustannus, Jyväskylä.

Kiiveri Kirsikka 2020: Harjoitteluohjaus valvonta- ja hälytyssektorilla Jyväskylän poliisiasemalla. Ohjaajien kokemukset ja työssäjaksaminen, Poliisiammattikorkeakoulu, opinnäytetyö/AMK. Luettavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/352511/ON_Kiiveri.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Koivula Ulla-Maija & Suihko Kristiina & Tyrväinen Jari 2001: Mission: possible: opas opinnäytteen tekijälle. 2. uudistettu painos, Tampere: Pirkanmaan ammattikorkeakoulu, 2002. Pirkanmaan ammattikorkeakoulun julkaisusarja. C. Oppimismateriaalit.

Kupias, Päivi & Peltola Raija 2019: Oppiminen työssä. Gaudeamus, Tallinna.

KvaliMOTV. Menetelmäopetuksen tietovaranto, kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät. Luettavissa:

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/index.html>

Oppimistyylit – Peda.net. Luettavissa: [https://peda.net/hirvensalmi/elomaan-](https://peda.net/hirvensalmi/elomaan-koulu/yl%C3%A4koulu/oppiaineet/oppilaan-ohjaus/7-luokka/oppimistyylit2/oppimistyylit)

[koulu/yl%C3%A4koulu/oppiaineet/oppilaan-ohjaus/7-luokka/oppimistyylit2/oppimistyylit](https://peda.net/hirvensalmi/elomaan-koulu/yl%C3%A4koulu/oppiaineet/oppilaan-ohjaus/7-luokka/oppimistyylit2/oppimistyylit) Luettu:

24.1.2022

Pihlaja Juhani 2004: Ajattele, tutki ja opi. Ohjeita oppimiseen ja tutkielmantekoon. Vammalan kirjapaino Oy, Vammala.

Pokka Sonja & Rajala Jerry, 2021: Harjoittelijan ammatillisesta kasvusta – kokemuksia Tampereen ja Turun pääpoliisiasemilta, Poliisiammattikorkeakoulu, opinnäytetyö/AMK.

Poliisiammattikorkeakoulun internet sivut. Luettavissa: <https://polamk.fi/koulutus-ja-opiskelu-ukk> Luettu: 24.1.2022

Poliisiammattikorkeakoulun internet sivut. Luettavissa <https://polamk.fi/opiskelijan-edut> Luettu: 24.1.2022

Poliisiammattikorkeakoulun Moodle, Oppiminen- ja -opiskelutyylit -opiskelusta Polamkissa, yliopettaja Jaakko Kauppila, Psykologia 2019. Luettavissa: https://moodle.polamk.fi/plu-ginfile.php/138298/mod_resource/content/2/Orientaatioluento%20Polamk%20syksy%202019%20Kauppila.pdf

Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma 2020–2022. Luettavissa: <https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Poliisi-amk-opetussuunnitelma.pdf/739255c8-04c2-f693-c381-0128bbe13c09/Poliisi-amk-opetussuunnitelma.pdf?t=1602071169979> Luettu: 9.9.2021

Poliisiammattikorkeakoulun TUVE-Moodle, Poliisi (AMK) harjoittelu, Opas opiskelijoille, ohjaajille ja yhdyshenkilölle.

Poliisiammattikorkeakoulun Wilma, opinnot ja hops, toteutussuunnitelma.

Rogers Jenny 2004: Aikuisoppiminen. Tammer-Paino Oy, Tampere.

Salminen Leena & Suhonen Riitta 2008: Oppiminen ja oppimismenetelmät ja niiden hyödyntäminen ammatillisen kehittymisen tukena -raportti täydennyskoulutuksesta ja sen mahdollisuuksista.

Turun Yliopisto, hoitotieteenlaitos, Hämeen ammattikorkeakoulu ja Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä. Luettavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/90556/OppiminenJaOppimismenetelmatJaNiiden.pdf?sequence=1> Luettu: 12.09.2021

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012: Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Luettavissa: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf, Luettu: 12.09.2021

Vuorensyrjä Matti 2021: Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2021, vuosina 2018–2019 valmistuneiden poliisien työllisyys ja arviot koulutuksen työelämävastaavuudesta. Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 138. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/500709/Raportti_138_Polamk.pdf?sequence=1&isAllowed=y, Luettu: 23.9.2021

LIITE 1

Saatekirje haastatteluun osallistuville

Arvoisa vastaanottaja

Teemme opinnäytetyötä aiheesta ”Nuorempien konstaapelien kehittyminen valvonta- ja hälytyssektorilla Jyväskylän poliisiasemalla”. Tutkimuksen toteutuksesta vastaa kaksi Poliisi (AMK)- tutkintoa suorittavaa opiskelijaa vuosikurssilta 2019 4.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää vastaako opetussuunnitelman vaatimukset haastateltavien opiskelijoiden mielestä työelämän vaatimuksia harjoittelun alussa sekä miten opiskelijat kokivat kehittyneensä valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana. Tutkimuksessa kerätään tietoa teidän kokemuksistanne koskien edellä mainittuja asioita sekä tutkimus tulosten pohjalta tuodaan esille ehdotuksia, joita tulevien harjoittelijoiden kannattaisi harjoitella omalla-ajalla ennen harjoitteluun siirtymistä.

Tutkimus tehdään henkilökohtaisina haastatteluina, joiden alustava toteutumisaikajankohta on 01.01.2022 – 16.01.2022 välisenä aikana. Tulemme olemaan teihin yhteydessä joulukuun aikana, jolloin sovimme henkilökohtaisesti, milloin haastattelu sopisi teille parhaiten.

Tutkimukseen on haettu lupa Poliisiammattikorkeakoululta. Tutkimuksen tekijät tulevat käsittelemään antamianne tietoja ehdottoman luotettavasti. Tutkimus aineisto raportoidaan siten, että yksittäistä vastaajaa ei pystytä tunnistamaan vastausten perusteella.

Lisätietoa tutkimuksesta saatte tutkimuksen tekijöiltä, joiden yhteystiedot löytyvät sivun lopusta. Vastamme mielellämme tutkimusta koskeviin kysymyksiin.

Yhteistyöstä etukäteen kiittäen

Jarkko Korhonen

0407373814

jarkko.korhonen@edu.polamk.fi

Vili Kovanen

0400239384

vili.kovanen@edu.polamk.fi

LIITE 2

1. VASTAAKO OPETUSSUUNNITELMAN VAATIMUKSET HAASTATELTAVIEN OPISKELIJOIDEN MIELESTÄ TYÖELÄMÄN VAATIMUKSIA HARJOITTELUN ALUSSA

1. Tarjoaako nykyinen opetussuunnitelma mielestäsi opiskelijalle riittävästi valvonta- ja hälytystoiminta sektorin toimintaan liittyviä tietoja, taitoja ja harjoituksia? (Liite 3)
 - Mitä olisit kaivannut enemmän? Perustele.
2. Oma kokemus, mitä olisi halunnut tietää enemmän valvonta- ja hälytyssektorijakson alussa/Kokemus omasta osaamisesta ennen harjoittelua?
3. Hyödynsitkö mielestäsi toteutussuunnitelmaan merkittyä itsenäistä opiskelua/harjoittelua?
 - Jos et niin miksi?
 - Olisitko toivonut, että tämänkin olisi ollut ohjattua opetusta?

2. MITEN OPISKELIJAT KOKIVAT KEHITTYYNEENSÄ VALVONTA- JA HÄLYTYSSEKTORIJAKSON AIKANA?

1. Kerrottiinko sinulle valvonta- ja hälytyssektorijakson alussa mitä sinulta odotetaan harjoittelun aikana ja asetettiin sinulle tavoitteita?
2. Perehdytkö TUVE-Moodlesta löytyvään ”Opas opiskelijalle, ohjaajalle ja yhdyshenkilölle” itsenäisesti ja ohjaajasi kanssa? (Liite 4)
3. Miten olet kehittynyt omasta mielestäsi valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana?
 - Kuvaile omin sanoin, miten osaamisesi kehittyminen näkyy. Missä tämä mielestäsi näkyy selvemmin?
4. Miten hyvin koet, että ohjaaja on auttanut sinua kehittymään valvonta- ja hälytyssektorijakson aikana?
5. Miten koet oman ammatillisen kasvun?
6. Oliko nimetyllä ohjaajallasi minkäänlaista ohjaaja koulutus taustaa?
 - Jos ei niin koetko, että sillä olisi ollut merkitystä ohjaajan opettamisen ja oppimisesi kannalta?

3. VAPAA SANA AIHEESEEN LIITTYEN

LIITE 3

Muistilista haastateltaville asioista, joita ennen harjoitteluun lähtöä haastateltavat ovat joutuneet opiskelemaan. Voit käyttää tätä listaa apuna pohtiessasi Teeman 1, kysymystä 1.

Opinnäytetyömme tietoperustana käytämme Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaa sekä kaikkea sitä, mitä olemme opiskelleet koululla ennen harjoitteluun lähtemistä. Harjoittelun aikaisen nimityksen edellytyksenä on seuraavien opintosuoritusten hyväksytyt suorittaminen:

- Rikostorjunnan perusteet -opintopaketti
- Valvonta- ja hälytystoiminnan perusteet -opintopaketti
- Ajotekniikka ja -taktiikka -opintopaketti
- Liikenneturvallisuus-opintopaketti
- Poliisitoiminnan oikeudellinen perusta -opintopaketti
- Voimankäyttö ja voimankäytön taktiikat -opintopaketin osajaksot Voimankäyttö 1–3 sekä "Voimankäyttö 4" on aloitettu.
- Operatiivinen kenttätoiminta ja sen johtaminen -opintopaketin osajaksot "Poliisin viesti- ja johtamisjärjestelmät", "Ensiapu" sekä "Hälytystehtävät ja valvonta 1."
- Osajakso "Hälytystehtävät ja valvonta 2" on aloitettu
- Esitutkinta -opintopaketin osajaksot "Alkutoimet", "Kuulustelut" ja "Pakkokeinot ja tiedonhankinta" sekä "Rikostyyppien erityispiirteitä"
- Työelämän asettamien vaatimusten mukaiset verkkokurssit
- Virka-aseen tasokoe voimassa sekä lain edellyttämät 2
- harjoituskertaa/kalenterivuosi.

(Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma 2020–2022, 51.)

Jokaisen opintokokonaisuuden sisältö löytyy: Poliisiammattikorkeakoulu, Wilma, Opinnot ja Hops.

LIITE 4

TUVE-Moodlesta löytyvä Opas opiskelijoille, ohjaajille ja yhdyshenkilöille, sivu 5

Oppaassa mainitut valvonta- ja hälytystoiminnan tehtävät.

- yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvonta
- ennalta estävä toiminta
- hälytystehtävät
- liikenteenvalvonta
- ensipartion toiminta
- asiakkaiden kohtelu
- ammattietiikka
- työturvallisuus
- poliisitaktiikka
- toimivaltuudet
- suppea tutkinta
- viestijärjestelmät
- poliisiauton kuljettaminen

(Poliisiammattikorkeakoulun TUVE-Moodle, Poliisi (AMK) harjoittelu, Opas opiskelijoille, ohjaajille ja yhdyshenkilöille, 5.)